

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 18 grudnia 2013 r.

w sprawie pomocy państwa SA.33229 (2012/C) (ex 2011/N) — Restrukturyzacja NLB — Słowenia, którą Słowenia planuje wdrożyć na rzecz Nova Ljubljanska banka d.d.

(notyfikowana jako dokument nr C(2013) 9632)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2014/535/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu państw członkowskich oraz innych zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W dniu 14 stycznia 2011 r. władze Słowenii zgłosiły dokapitalizowanie przez państwo banku Nova Ljubljanska banka d.d. (zwanego dalej „NLB d.d.”) w wysokości 250 mln EUR.
- (2) Decyzją z dnia 7 marca 2011 r. (zwaną dalej „pierwszą decyzją w sprawie pomocy na ratowanie”) Komisja Europejska zatwierdziła pierwszą pomoc w zakresie dokapitalizowania na rzecz NLB d.d. ⁽²⁾ na okres sześciu miesięcy i po przedłożeniu jej planu restrukturyzacji.
- (3) Władze Słowenii przedstawiły plan restrukturyzacji w dniu 22 lipca 2011 r. Późniejsze aktualizacje tego planu przedstawiły one w dniach 6 września 2011 r. oraz 26 marca 2012 r.
- (4) W dniu 16 maja 2012 r. władze Słowenii poinformowały Komisję o zamiarze drugiego dokapitalizowania NLB d.d.. Środek ten zgłoszono w dniu 6 czerwca 2012 r.
- (5) Decyzją z dnia 2 lipca 2012 r. (zwaną dalej „drugą decyzją w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania”) Komisja zatwierdziła drugie dokapitalizowanie NLB d.d. i jednocześnie wszczęła szczegółowe postępowanie wyjaśniające, wyrażając wątpliwości, jeżeli chodzi o zdolność NLB d.d. do przywrócenia rentowności i zapewnienia wystarczającego podziału obciążenia oraz środków ograniczających zakłócenie konkurencji na podstawie planu restrukturyzacji, który został przedłożony Komisji.
- (6) W dniu 22 listopada 2012 r. opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* drugą decyzję w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania, a zainteresowane strony wezwano do zgłaszania uwag ⁽³⁾. Komisja nie otrzymała żadnych uwag.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji w sprawie nr SA.34937 (2012/C) (ex 2012/N) Drugie dokapitalizowanie NLB oraz SA.33229 (2012/C) (ex 2011/N) Restrukturyzacja NLB — Słowenia (Dz.U. C 361 z 22.11.2012, s. 18).

⁽²⁾ Decyzja Komisji w sprawie SA.32261 (11/N) Pomoc na dokapitalizowanie na rzecz NLB (Dz.U. C 189 z 29.6.2011, s. 2).

⁽³⁾ Zob. przypis 1..

- (7) W następstwie drugiej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania władze Słowenii zgłosiły w dniu 7 stycznia 2013 r. zmieniony plan restrukturyzacji, którego wersja po zmianach została przedłożona w dniu 25 marca 2013 r. Następnie władze Słowenii przedstawiły kolejną zmienioną wersję tego planu w grudniu 2013 r. W niniejszej decyzji przedmiotowa wersja planu przedstawiona Komisji w grudniu 2013 r. jest zwana „planem restrukturyzacji”.
- (8) Na wnioski Komisji władze Słowenii przedstawiały dodatkowe informacje w okresie od dnia 2 lipca 2012 r. do dnia 9 grudnia 2013 r.
- (9) W dniu 10 kwietnia 2013 r. Komisja stwierdziła w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej, że w Słowenii występowały nadmierne zakłócenia równowagi ekonomicznej. W kontekście procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej Słowenia miała wykonać oddolny i odgórny test warunków skrajnych i dokonać oceny jakości aktywów słoweńskiego sektora bankowego, które przeprowadzili niezależni konsultanci. W planie restrukturyzacji uwzględniono wyniki oceny jakości aktywów i testu warunków skrajnych.
- (10) Ze względu na pilny charakter sprawy Republika Słowenii zgodziła się, aby w drodze wyjątku niniejszą decyzję przyjęto w języku angielskim.

2. OPIS BENEFICJENTA I ŹRÓDŁO JEGO PROBLEMÓW

- (11) NLB d.d. wraz z jego podmiotami powiązаныmi (zwane dalej „NLB” lub „bankiem”) stanowią największą słoweńską grupę bankową i finansową. Na dzień 30 września 2012 r. grupa ta obejmowała NLB d.d. oraz 47 banków, spółek, oddziałów i biur przedstawicielskich za granicą. NLB jest istotnym graczem sektora bankowego w Słowenii i Europie Południowo-Wschodniej. Na dzień 30 września 2012 r. NLB reprezentował około 30 % słoweńskiego sektora bankowego pod względem aktywów razem i należał do trzech czołowych banków w byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii, Czarnogórze, Kosowie i Republice Serbskiej, a w Bośni i Hercegowinie zajmował szóste miejsce. Bankowość to najważniejsza działalność NLB, chociaż bank ten świadczy również inne usługi finansowe, takie jak ubezpieczenia, zarządzanie aktywami, leasing, faktoring i forfeiting.
- (12) W ratingu Agencji Moody's NLB ma ocenę negatywną Caa2, podobnie jak w ratingu agencji Fitch Ratings — ocenę negatywną BB-. Obie oceny zostały obniżone w 2013 r. Obniżenie oceny wynikało przede wszystkim z koncentracji i dalszego pogarszania się portfela kredytowego oraz nieznaczącej pozycji finansowej i kapitałowej banku w bieżącym otoczeniu rynkowym.
- (13) W Słowenii NLB oferuje pełen zakres usług bankowych na rzecz przedsiębiorstw i osób fizycznych przy ukierunkowaniu na rynek bankowości detalicznej. NLB prowadzi również działalność w obszarach bankowości prywatnej, korporacyjnej i inwestycyjnej.
- (14) Na dzień 30 czerwca 2013 r. struktura kapitałowa NLB prezentowała się następująco: Republika Słowenii posiadała 77,51 % udziałów NLB, przedsiębiorstwo Kapitalska družba, d.d. — 6,23 %, przedsiębiorstwo Slovenska Odškodninska Družba — 5,58 %, a przedsiębiorstwo Poteza borzno posredniška družba, d.d. (w stanie upadłości) posiadało 2,24 %.
- (15) Na dzień 31 grudnia 2012 r. NLB posiadał aktywa o łącznej wartości 14,3 mld EUR i depozyty o całkowitej wartości około 9,1 mld EUR, na które składały się depozyty gospodarstw domowych (6,5 mld EUR), depozyty korporacyjne (2 mld EUR) i depozyty skarbu państwa (0,6 mld EUR). Ponadto NLB posiadał 112 mln EUR emitowanych dłużnych papierów wartościowych. Na ten sam dzień całkowita wartość należącego do NLB portfela kredytów względem sektora niebankowego wynosiła około 9,5 mld EUR. Relacja kredytów do depozytów wynosiła 104 % (w porównaniu z 105 % w 2011 r. i 127 % w 2010 r.).
- (16) Głównym źródłem problemów NLB jest wzrost kredytów zagrożonych, których wartość wzrosła z 0,6 mld EUR w 2008 r. (3,8 % całkowitej wartości kredytów) do 3,7 mld EUR w grudniu 2012 r. (28,2 % całkowitej wartości kredytów). Ten słaby wynik odnotowano w kontekście znacznego nacisku na adekwatność kapitałową NLB ze względu na pogorszenie jakości jego portfela aktywów, wyższe współczynniki kapitałowe wymagane przez organ regulacyjny i przewidywane przez inwestorów oraz ograniczoną dostępność kapitału i finansowania dłużnego, a w szczególności finansowania na rynku międzybankowym.
- (17) Przed wybuchem kryzysu finansowego w 2008 r. strategię NLB na rzecz wzrostu napędzały sprzyjające warunki gospodarcze. W okresie od 2002 r. do 2009 r. portfel kredytów NLB (kredyty netto) wzrastał o 15 % rocznie, a depozyty — o 8 %. Za ten duży wzrost odpowiadało w szczególności kredytowanie sektora korporacyjnego.
- (18) Oprócz wspomnianego wzrostu naturalnego NLB powiększało się dzięki przejmowaniu szeregu bankowych jednostek zależnych w Europie Południowo-Wschodniej oraz dzięki wzrostowi naturalnemu i ustanawianiu nowych podmiotów w segmentach leasingu, faktoringu/forfeitingu, ubezpieczeń na życie/funduszy emerytalno-rentowych i zarządzania aktywami.

- (19) W tabeli 1 przedstawiono zmiany w aktywach NLB w Słowenii i Europie Południowo-Wschodniej od dnia 31 grudnia 2006 r. do dnia 30 września 2012 r.

Tabela 1

Łączne udziały NLB w rynku aktywów

	(%)						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	9M 2012
Aktywa razem grupy NLB (w mln EUR)	14 409	18 308	18 918	19 606	17 888	16 445	14 915
Słowenia	36,7	36,5	35,6	34,8	32,6	31,7	30,2
Bośnia Hercegowina – Federacja	5,7	5,7	5,7	5,1	6,1	5,9	5,5
Bośnia i Hercegowina – Republika Serbska	20,4	23,0	22,0	21,0	21,0	20,0	20,0
Czarnogóra	16,1	13,5	13,3	17,0	18,0	19,1	17,1
Kosowo	—	14,9	13,4	14,3	14,9	15,1	16,3
Macedonia	16,8	19,2	19,6	19,9	20,4	19,2	17,4
Serbia	3,0	2,8	2,3	2,1	2,0	1,8	1,6

- (20) NLB był rentowny w okresie 2003–2008. Od 2009 r. bank ten generuje jednak straty po opodatkowaniu. Straty te wynosiły 87 mln EUR w 2009 r., 202 mln EUR w 2010 r., 239 mln EUR w 2011 r. i 273,5 mln EUR w 2012 r. W pierwszym semestrze 2013 r. NLB odnotował straty po opodatkowaniu w wysokości 91,2 mln EUR. Portfel kredytów NLB zaczął się pogarszać w 2009 r. Kredyty zagrożone wzrosły z 3,8 % w 2008 r. do 28,2 % w grudniu 2012 r.
- (21) Na dzień 30 czerwca 2013 r. kapitał ustawowy NLB wynosił 1 074,3 mln EUR. Współczynnik kapitału podstawowego Tier I banku zgodnie z unijnym rozporządzeniem w sprawie wymogów kapitałowych ⁽⁴⁾ (zwanego dalej „CRR”) wynosił 8,5 %.
- (22) W dniu 4 grudnia 2013 r. wyniki oceny jakości aktywów i testu warunków skrajnych wykazały, że NLB miał niedobór kapitału w wysokości 1,8 mld EUR ⁽⁵⁾ w ramach scenariusza negatywnego.

3. ŚRODKI POMOCY

- (23) Dotychczas NLB otrzymał następujące środki pomocy państwa:
- (i) pierwsze dokapitalizowanie w kwocie 250 mln EUR czasowo zatwierdzone w pierwszej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie z dnia 7 marca 2011 r.;
  - (ii) drugie dokapitalizowanie w kwocie 382,9 mln EUR czasowo zatwierdzone w drugiej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania z dnia 2 lipca 2012 r.
- (24) Poza tymi dwoma dokapitalizowaniami Słowenia zamierza wdrożyć dwa kolejne środki na rzecz NLB:
- (iii) trzecie dokapitalizowanie w kwocie 1,558 mld EUR; oraz
  - (iv) przekazanie BAMC puli aktywów o obniżonej jakości składających się z kredytów zagrożonych (w kwocie nominalnej wynoszącej 2,3 mld EUR) i wykazu instrumentów kapitałowych (o wartości rynkowej w wysokości 94 mln EUR).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁽⁵⁾ Ten niedobór kapitału obejmuje efekt kapitałowy przekazania aktywów państwowej spółce zarządzającej aktywami bankowymi (zwaną dalej „BAMC”).

3.1. PIERWSZE DOKAPITALIZOWANIE NLB

- (25) W 2009 r. i 2010 r., po kilku latach odnotowywania zysków, NLB odnotował straty wynikające głównie z pogarszającej się sytuacji gospodarczej. Słaby wzrost gospodarczy i rosnące bezrobocie ograniczyły popyt na kredyty i spowodowały znaczny wzrost utraty wartości kredytów. Współczynnik kapitału podstawowego Tier I NLB zgodnie z CRR spadł z 6,9 % w 2009 r. do 6 % w 2010 r. W lipcu 2010 r. Bank Słowenii wezwał NLB do wzmocnienia swojej pozycji kapitałowej. W rezultacie NLB postanowił pozyskać większą ilość kapitału.
- (26) NLB miał w drodze publicznej emisji swoich udziałów zebrać 250 mln EUR kapitału własnego, tj. równowartość 1,6 % jego aktywów ważonych ryzykiem. Podwyższenie kapitału przeprowadzono w dwóch transzach. W pierwszej kolejności udziały zaoferowano do subskrypcji istniejącym udziałowcom (całkowita subskrybowana kwota wynosiła 89,2 mln EUR; państwo w pełni skorzystało ze swojego prawa pierwszeństwa). W ramach drugiego etapu pozostałe udziały przedstawiono w ofercie publicznej. Ze względu na brak zainteresowania ze strony inwestorów prywatnych ostatecznie udziały zostały w całości subskrybowane przez Słowenię.
- (27) Komisja w pierwszej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie zatwierdziła wspomniane pierwsze dokapitalizowanie w dniu 7 marca 2011 r. jako czasową pomoc na ratowanie. Komisja zaznaczyła, że szczegółowo oceni aspekt podziału obciążenia podczas przeprowadzania oceny planu restrukturyzacji, który Słowenia zobowiązała się przedłożyć⁽⁶⁾.

3.2. DRUGIE DOKAPITALIZOWANIE NLB

- (28) W maju 2011 r. Bank Słowenii wezwał do dalszego wzmocnienia pozycji kapitałowej NLB.
- (29) Wobec braku rozwiązania w postaci prywatnych inwestorów Słowenia przekazała NLB 382,9 mln EUR w formie warunkowych obligacji zamiennych, kwalifikujących się jako instrumenty kapitałowe kapitału podstawowego Tier I na podstawie mających zastosowanie przepisów. NLB przekształcił warunkowe obligacje zamienne we własne akcje zwykłe w marcu 2013 r. zgodnie z warunkami umowy regulującej warunkowe obligacje zamienne.
- (30) Komisja zatwierdziła wspomniane drugie dokapitalizowanie drugą decyzją w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania⁽⁷⁾.

3.3. TRZECIE DOKAPITALIZOWANIE NLB

- (31) Zgodnie z wynikami oceny jakości aktywów i testu warunków skrajnych i biorąc pod uwagę treść planu restrukturyzacji, w tym zbycie aktywów i przekazanie części aktywów o obniżonej jakości BAMC, NLB odnotowuje niedobór kapitału w wysokości 1,8 mld EUR. Po uwzględnieniu skutków planowanej zamiany długu podporządkowanego na kapitał (co obniży zapotrzebowanie NLB na kapitał o 250 mln EUR), państwo przekaże NLB kapitał dodatkowy w kwocie 1,558 mld EUR w formie obligacji skarbowych i gotówki w celu umożliwienia bankowi przywrócenia rentowności.

3.4. PRZEKAZANIE BAMC AKTYWÓW O OBNIŻONEJ JAKOŚCI

- (32) W słoweńskiej ustawie o stabilności banków, która weszła w życie w grudniu 2012 r., przedstawiono ramy wystawiania gwarancji do celów finansowania przekazania BAMC lub spółce celowej aktywów odziedziczonych przez banki. W ustawie tej dopuszcza się również dokapitalizowania w celu pokrycia strat takich banków wynikających z przekazania aktywów w oparciu o ich długoterminową wartość ekonomiczną.
- (33) W maju 2013 r. Słowenia opracowała krajowy program reform mający na celu wdrożenie skierowanych do Słowenii unijnych zaleceń dla poszczególnych krajów. Wspomniany krajowy program reform obejmuje przekazanie BAMC aktywów o obniżonej jakości przez trzy największe banki Słowenii, w tym NLB. Aktywa, które mają zostać przekazane BAMC, obejmują: przedsiębiorstwa w stanie upadłości, należności, które mają zostać zrestrukturyzowane, należności z zabezpieczeniem na nieruchomości, finansowe spółki holdingowe i inne kredyty zagrożone.
- (34) W dniu 17 maja 2013 r. Słowenia przedstawiła Komisji wstępny wykaz aktywów o wartości 1,9 mld EUR, które NLB ma przekazać BAMC. Od tego czasu wykaz ten był aktualizowany, a wielkość portfela aktywów, które mają zostać przekazane, wynosi 2,2 mld EUR (kwota nominalna) w przypadku kredytów i 94 mln EUR (wartość rynkowa) w przypadku kapitału własnego.

⁽⁶⁾ Zob. opis szczegółowy w motywach 16–22 pierwszej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie.

⁽⁷⁾ Zob. szczegóły w motywach 23–31 drugiej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania.

4. PLAN RESTRUKTURYZACJI I ZOBOWIĄZANIA

- (35) Władze Słowenii przedłożyły plan restrukturyzacji obejmujący okres restrukturyzacji od 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.
- (36) Głównymi filarami planu restrukturyzacji są: udoskonalenie ładu korporacyjnego i zarządzania ryzykiem, ukie-runkowanie działalności na główne rynki banku, zmniejszenie kredytów zagrożonych oraz program ograniczenia kosztów. Plan restrukturyzacji obejmuje prognozy finansowe dla NLB do dnia 31 grudnia 2017 r. w oparciu o scenariusz podstawowy i uwzględnia również scenariusz negatywny opracowany na podstawie oceny jakości aktywów i testu warunków skrajnych.
- (37) Słowenia przedstawiła szereg zobowiązań, które określono w załączniku. Aby zapewnić wdrożenie przedmioto-wych zapewnień, wyznaczony zostanie powiernik ds. monitorowania. Działania powiernika ds. monitorowania będą miały zastosowanie przez cały okres restrukturyzacji.

4.1. PRZYWRÓCENIE RENTOWNOŚCI DŁUGOTERMINOWEJ

- (38) Dwie najważniejsze kwestie dotyczące przywrócenia rentowności NLB to: (i) wdrożenie aktualnych struktur i rozwiązań w zakresie ładu korporacyjnego w celu zapewniania, aby decyzje podejmowane przez NLB były ukie-runkowane na wyniki; oraz (ii) przegląd polityki kredytowej banku i jego procesów zarządzania ryzykiem, zwła-szcza w zarządzaniu ryzykiem kredytowym.
- (39) Zmiany ładu korporacyjnego wymienione w załączniku zostaną wdrożone w ciągu trzech miesięcy od dnia przy-jęcia niniejszej decyzji, zgodnie z unijną dyrektywą w sprawie wymogów kapitałowych ⁽⁸⁾ i słoweńskimi przepi-sami krajowymi. Wynikłe zmiany w statucie i przepisach wewnętrznych NLB mają zapewnić posiadanie przez zarząd NLB wyłącznych uprawnień i obowiązków w zakresie zarządzania bieżącą działalnością NLB w sposób niezależny i w wyłącznym interesie banku. W rezultacie do stosunków między bankiem a jego udziałowcami, w szczególności Republiką Słowenii, będzie miała zastosowanie zasada pełnej konkurencji. W tym względzie Słowenia zobowiązuje się nie interweniować w wyznaczanie członków rady nadzorczej i kadry zarządzającej w inny sposób niż poprzez wykonywanie jej praw udziałowca na podstawie zwykłego słoweńskiego prawa spółek. NLB przydzieli dwie trzecie miejsc i praw głosu w radzie nadzorczej i jej komitetach niezależnym ekspertom. NLB wprowadzi ustalenia zapewniające niezależną i obiektywną funkcję audytu wewnętrznego. NLB będzie postę-pował zgodnie z ostrożną i należytą strategią handlową nastawioną na uzyskanie stabilności przy jednoczesnym wdrażaniu zaplanowanych środków. NLB przeprowadzi następnie przegląd swoich środków zachęty i polityki wynagrodzeń w celu zapewnienia, aby nie zachęcały one do podejmowania zbyt wysokiego ryzyka, aby były one nastawione na długoterminowe i stabilne cele oraz aby były przejrzyste i zgodne z wytycznymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w sprawie polityki i systemów wynagrodzeń z dnia 10 grudnia 2010 r. NLB ograni-czy do dnia 31 grudnia 2017 r. całkowite wynagrodzenie każdego członka zarządu i pracownika wykonującego zadania specjalne zgodnie z właściwymi zasadami określonymi w komunikacie bankowym z 2013 r. ⁽⁹⁾. Zmienny składnik rocznego wynagrodzenia zarządu i pracowników wykonujących zadania specjalne zatrudnionych na stanowiskach w jednostce operacyjnej będzie ograniczony do pięciu miesięcznych wynagrodzeń. Zmienna kwota wypłacana pracownikom wykonującym zadania specjalne zatrudnionym na innych stanowiskach będzie ograni-czona do trzech miesięcznych wynagrodzeń. Ponadto wypłata co najmniej 50 % zmiennego składnika wynagro-dzenia będzie odroczone na okres trzech lat. W rezultacie do dnia 31 grudnia 2017 r. wynagrodzenie takie nie będzie przekraczało 15-krotności średniego krajowego wynagrodzenia w Słowenii lub 10-krotności średniego wynagrodzenia w NLB, w zależności od tego, które z nich jest wyższe.
- (40) NLB przeprowadzi przegląd swoich procesów wewnętrznej wyceny i zarządzania ryzykiem poprzez wdrożenie szeregu zasad i środków szczegółowo wymienionych w załączniku. W szczególności wycena nowych kredytów będzie uznawana za odpowiednią, jeżeli nowy kredyt przyczynia się do osiągnięcia dodatniej stopy zwrotu z kapi-tału własnego w wysokości co najmniej [...] ^(*) % w 2014 r., [...] % w 2015 r., [...] % w 2016 r. i [...] % w 2017 r. w odniesieniu do każdej relacji z klientem na warunkach określonych szczegółowo w załączniku.
- (41) Aktywa NLB zostaną podzielone między jednostkę operacyjną obejmującą kluczowe obszary działalności (około 10,6 mld EUR) i jednostkę operacyjną obejmującą obszary działalności, które nie są kluczowe (około 2 mld EUR). Pula aktywów o obniżonej jakości składających się z kredytów zagrożonych (w kwocie nominalnej wynoszącej 2,3 mld EUR) i wykazu instrumentów kapitałowych (o wartości rynkowej w wysokości 94 mln EUR) zostanie przekazana BAMC w ramach środka dotyczącego aktywów o obniżonej jakości. NLB ograniczy wartość ogółem bilansu jego grupy z około 17,9 mld EUR w 2010 r. do [10–20] mld EUR na dzień 31 grudnia 2017 r.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

⁽⁹⁾ Zob. komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat bankowy”) (Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1).

^(*) Informacje poufne.

- (42) Oprócz pomocy państwa otrzymanej w marcu 2011 r. i w lipcu 2012 r. w planie restrukturyzacji przewiduje się, że państwo dokona dodatkowego zastrzyku kapitałowego w wysokości 1,558 mld EUR. Przedmiotowe trzecie dokapitalizowanie natychmiast podniesie współczynnik kapitału podstawowego Tier I NLB zgodnie z CRR do 15 % i pokryje również przewidywane straty. Dlatego też wspomniany zastrzyk kapitałowy zapewni przestrzeganie przez NLB wymogów dotyczących kapitału ustawowego przez cały okres restrukturyzacji.
- (43) W przyszłej strategii działalności NLB uwzględnia się w szczególności jego rynki podstawowe: rynek detaliczny, MŚP i wybranych działań w odniesieniu do klientów korporacyjnych. NLB planuje znaczną redukcję swojego portfela udziałów kapitałowych zgodnie ze swoją strategią skoncentrowania się na działalności podstawowej w kluczowych regionach. W tym kontekście w planie restrukturyzacji przewiduje się znaczne ograniczenie działalności NLB innych niż podstawowe, obejmujące sprzedaż wszystkich działalności leasingowych i faktoringowych/forfeitingowych oraz działalności związanych z zarządzaniem nieruchomościami, a także przewiduje się czasowe zaprzestanie działalności innych niż podstawowe w odniesieniu do zapewniania nowych kredytów zagranicznym klientom korporacyjnym.
- (44) NLB ograniczy swoją działalność kredytową w Słowenii w następujących sektorach (redukcja aktywów ważonych ryzykiem średnio o [...] % w okresie od dnia 31 grudnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.): (i) klienci korporacyjni w sektorze przemysłowym budownictwa (wartość aktywów ważonych ryzykiem zmniejszona z [...] mln EUR na dzień 31 grudnia 2013 r. do [...] mln EUR na dzień 31 grudnia 2017 r.); (ii) klienci korporacyjni w sektorze przemysłowym transportu (wartość aktywów ważonych ryzykiem zmniejszona z [...] mln EUR na dzień 31 grudnia 2013 r. do [...] mln EUR na dzień 31 grudnia 2017 r.); (iii) finansowe spółki holdingowe (wartość aktywów ważonych ryzykiem zmniejszona z [...] mln EUR na dzień 31 grudnia 2013 r. do [...] mln EUR na dzień 31 grudnia 2017 r.).
- (45) W wyniku wdrożenia planu restrukturyzacji, a w szczególności przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości, łączna wartość aktywów NLB zmniejszy się z 14,5 mld EUR na dzień 31 grudnia 2012 r. do [10–20] mld EUR na dzień 31 grudnia 2017 r., a wartość aktywów ważonych ryzykiem spadnie z 11,1 mld EUR na dzień 31 grudnia 2012 r. do [5–10] mld EUR na dzień 31 grudnia 2017 r.
- (46) Aktualny portfel NLB jest w pełni finansowany do czasu umownego terminu zapadalności. W przyszłości NLB zamierza ukierunkować swoją działalność w szczególności na depozyty detaliczne, które stanowią historyczną podstawę finansowania banku, ale planuje również dysponować zróżnicowaną podstawą finansowania na rynku międzybankowym. Relacja kredytów do depozytów ulegnie poprawie: z 105 % w 2012 r. do [70–80] % na dzień 31 grudnia 2017 r.
- (47) NLB planuje również dalekosiężny program kontroli kosztów i ograniczenia kosztów. W 2012 r. koszty operacyjne NLB wynosiły 368 mln EUR na poziomie grupy. NLB obniży swoje koszty operacyjne na poziomie grupy (z wyłączeniem jednorazowych kosztów nadzwyczajnych, które nie mają powtarzalnego charakteru, tj. wydatków na restrukturyzację) do kwoty [300–350] mln EUR do dnia 31 grudnia 2014 r., do kwoty [300–350] mln EUR do dnia 31 grudnia 2015 r., do kwoty [250–300] mln EUR do dnia 31 grudnia 2016 r. i do kwoty [200–250] mln EUR do dnia 31 grudnia 2017 r.
- (48) Na dzień 31 grudnia 2017 r. NLB przewiduje osiągnięcie stopy zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu w wysokości [5–10] %. W planie restrukturyzacji przedstawiono prognozy finansowe na lata 2013–2017, które wskazują, że na dzień 31 grudnia 2017 r. współczynnik kapitału podstawowego Tier I zgodnie z CRR będzie wynosił [10–20] %. Zyski NLB po opodatkowaniu będą w 2017 r. wynosiły [100–150] mln EUR.
- (49) Ponadto Słowenia ograniczy swoje udziały w NLB [...] („[...]” do dnia [...]). Jeżeli Słowenia nie zawrze wiążących umów sprzedaży i kupna na sprzedaż swoich udziałów w NLB oprócz [...], Słowenia i NLB udzielił powiernikowi ds. zbycia wyłącznego mandatu do sprzedaży [...], [...], [...], [...], [...] i [...].

4.2. PODZIAŁ OBCIĄŻENIA

- (50) W planie restrukturyzacji przewidziano zakaz podziału kuponów, dywidend i zysku przez cały okres realizowania planu restrukturyzacji do dnia 31 grudnia 2017 r.
- (51) Słowenia zobowiązuje się zapewnić, aby NLB powstrzymał się w okresie restrukturyzacji przed dokonywaniem jakichkolwiek płatności z tytułu instrumentów kapitałowych, chyba że płatności te wynikają ze zobowiązania prawnego. Słowenia zobowiązuje się również zapewnić, aby NLB nie wykupywał lub nie odkupywał przedmiotowych instrumentów bez uprzedniej zgody Komisji. Kupony od instrumentów kapitałowych będące w posiadaniu państwa można wypłacić, o ile takie płatności nie spowodują wypłat kuponów na rzecz innych inwestorów, które w innym wypadku nie byłyby obowiązkowe. Zobowiązanie do niewypłacania kuponów w okresie restrukturyzacji nie ma zastosowania do nowo wyemitowanych instrumentów (tzn. instrumentów wyemitowanych po przyjęciu przez Komisję niniejszej decyzji), pod warunkiem że żadna wypłata kuponu z tytułu takich nowo wyemitowanych instrumentów nie spowoduje powstania zobowiązania prawnego do dokonania wypłat kuponów z tytułu papierów wartościowych NLB istniejących w momencie przyjęcia niniejszej decyzji.

- (52) Liczba istniejących udziałowców NLB już uległa znacznemu zmniejszeniu ze względu na pierwsze i drugie dokapitalizowanie z odpowiednio marca 2011 r. i lipca 2012 r. Pozostałe podporządkowane papiery wartościowe NLB mają wartość 250 mln EUR. Słowenia zobowiązuje się do zapewnienia, aby przed przyznaniem jakiegokolwiek pomocy państwa (tj. trzeciego dokapitalizowania i przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości) NLB dokonało pełnego odpisu obniżającego wartość kapitału własnego i niespłaconych długów podporządkowanych jego udziałowców. W rezultacie państwo stanie się wyłącznym udziałowcem NLB, podczas gdy przed pierwszym dokapitalizowaniem NLB przez państwo w marcu 2011 r. posiadało ono 33,1 % udziałów.
- (53) Słowenia zobowiązuje się sprzedać udziały kapitałowe NLB w przedsiębiorstwach wymienionych w pkt 3 załącznika, które odpowiadają aktywom o łącznej wartości [100–150] mln EUR na dzień 31 grudnia 2012 r., oraz udziały w jednostkach zależnych niezwiązanych z działalnością podstawową wymienionych w pkt 4 załącznika, które odpowiadają aktywom o łącznej wartości [950–1 000] mln EUR na dzień 31 grudnia 2012 r. NLB sprzedaje również wszystkie swoje udziały kapitałowe w spółkach *joint venture* wymienionych w pkt 5 załącznika. Ponadto NLB zamknie [...] do [...].
- (54) Jakiegokolwiek ewentualne dokapitalizowanie przez NLB jego jednostek zależnych za pomocą zastrzyków kapitałowych zostanie subskrybowane (i) z uwzględnieniem dyskonta w wysokości 25 % w odniesieniu do ceny udziałów — po dostosowaniu do „efektu rozwodnienia”, który można ująć ilościowo, stosując ogólnie przyjęte techniki rynkowe⁽¹⁰⁾ — bezpośrednio przed ogłoszeniem zamiaru zastosowania zastrzyku kapitałowego; lub (ii) po najniższej cenie, po jakiej inni udziałowcy tych jednostek zależnych wnoszą swój wkład w dokapitalizowanie. Jeżeli chodzi o podmioty nienotowane na rynku regulowanym, wartość rynkową ich udziałów należy ustalić z zastosowaniem odpowiedniej i ogólnie przyjętej metody wyceny opartej na danych rynkowych. Jeżeli jakiegokolwiek taki zastrzyk kapitałowy przyjmuje formę instrumentów hybrydowych, instrumenty te będą zawierały alternatywny mechanizm realizowania kuponów dywidendowych oraz przepis określający kurs zamiany instrumentu hybrydowego na udział kapitałowy z uwzględnieniem dyskonta w wysokości 25 % w odniesieniu do TERP (ustanowionej w podobny sposób, co w przypadku zastrzyku kapitałowego).

4.3. ŚRODKI MAJĄCE NA CELU OGRANICZENIE ZAKŁÓCENIA KONKURENCJI

- (55) W celu zmniejszenia zakłócenia konkurencji NLB planuje ograniczyć swoją działalność gospodarczą w Słowenii. NLB zmniejszy wartość ogółem swojego bilansu z około 17,9 mld EUR w 2010 r. do [10–20] mld EUR do dnia 31 grudnia 2017 r.
- (56) Zobowiązania NLB obejmują sprzedaż bankowych udziałów kapitałowych w rynkach strategicznych. NLB sprzedaje swoje [...] do dnia [...]. Sprzedaż ta ograniczy wpływ NLB na [...]. NLB całkowicie pozbedzie się również swoich udziałów w [...] do dnia [...].
- (57) NLB ograniczy swoją działalność kredytową w sektorach budownictwa, transportu i finansowych spółek holdingowych w Słowenii poprzez ograniczenie aktywów ważonych ryzykiem w tych sektorach średnio o [...] % od dnia 31 grudnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. NLB zaprzestanie strategii działalności przewidującej zapewnienie nowych działalności kredytowych zagranicznym klientom korporacyjnym.
- (58) NLB zaprzestanie wszelkiego rodzaju działalności leasingowej, faktoringowej i forfeitingowej poprzez zbycie jednostek zależnych w Słowenii i za granicą.
- (59) NLB zastosuje się do zakazu wypłacania kuponów, zakazu wypłacania dywidend, zakazu nabywania oraz zakazu reklamowania i stosowania agresywnych praktyk handlowych, zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednich punktach załącznika.
- (60) Wprowadzono mechanizm zwrotu kapitału, zgodnie z którym NLB wypłaci dywidendy swoim udziałowcom w 2015 r., 2016 r. i 2017 r.⁽¹¹⁾ Za lata obrotowe 2015 i 2016 NLB wypłaci niższą z następujących kwot: (i) 50 % nadwyżki kapitału powyżej mającego zastosowanie wymogu dotyczącego kapitału ustawowego na podstawie prawa unijnego i słoweńskiego (uwzględniając filary 1 i 2) oraz bufor kapitałowy wynoszący 100 punktów bazowych; lub (ii) dochód netto za dany rok. Za rok obrotowy 2017 NLB wypłaci niższą z następujących kwot: (i) 100 % nadwyżki kapitału powyżej mającego zastosowanie wymogu dotyczącego kapitału ustawowego na podstawie prawa unijnego i słoweńskiego (uwzględniając filary 1 i 2) oraz bufor kapitałowy wynoszący 100 punktów bazowych; lub (ii) dochód netto za dany rok. Nie naruszając kompetencji Banku Słowenii jako organu nadzoru bankowego NLB, wypłatę dywidend zawiesza się, jeżeli zagraża ona wypłacalności banku w kolejnych latach.

⁽¹⁰⁾ Na przykład, stosując teoretyczną cenę bez prawa poboru (zwaną dalej „TERP”).

⁽¹¹⁾ W prognozach finansowych NLB zawartych w planie restrukturyzacji nie uwzględniono skutków tego mechanizmu zwrotu kapitału.

4.4. OPIS ŚRODKA DOTYCZĄCEGO AKTYWÓW O OBNIŻONEJ JAKOŚCI

a) **Cel pomocy**

- (61) NLB odniesie korzyść ze środka dotyczącego aktywów o obniżonej jakości poprzez przekazanie aktywów BAMC. Celem tego środka jest wykluczenie niepewności co do przyszłej wartości portfela najbardziej problematycznych aktywów banku i zapewnienie, aby NLB zajęło się przede wszystkim wdrażaniem planu restrukturyzacji.

b) **Ustanowienie i charakterystyka**

- (62) Słowenia ustanowiła BAMC w celu wsparcia stabilności sektora bankowego.
- (63) Ogólnym celem BAMC jest zarządzanie otrzymywanymi aktywami i zorganizowane zbywanie ich przy jednoczesnej maksymalizacji ich stopy odzysku. Realizując to zadanie, BAMC przyczynia się do restrukturyzacji systemu finansowego przy jednoczesnym zminimalizowaniu wykorzystywania funduszy publicznych i w jak największym stopniu unikaniu zakłóceń rynku.
- (64) BAMC może przejąć lub pokryć ryzyko, w szczególności związane z aktywami, papierami wartościowymi, instrumentami pochodnymi, prawami i obowiązkami wynikającymi z zatwierdzonych kredytów lub gwarancji z powiązaniem zabezpieczeniem. BAMC wypłaci NLB ustaloną wartość przekazania w drodze gwarantowanych przez państwo dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez BAMC. Wartość przekazania aktywów przekazanych BAMC będzie równa ich rzeczywistej wartości ekonomicznej ustalonej przez ekspertów Komisji zgodnie z zasadami pomocy państwa lub niższa od tej wartości.

c) **Zakres przekazania aktywów i kredytów o obniżonej jakości**

- (65) Przekazanie dotyczy następujących rodzajów aktywów:
- a) przedsiębiorstw w stanie upadłości z zabezpieczeniem na nieruchomości;
  - b) należności względem finansowych spółek holdingowych, które mają zostać zrestrukturyzowane;
  - c) innych przedsiębiorstw w upadłości;
  - d) innych należności z zabezpieczeniem na nieruchomości;
  - e) finansowych spółek holdingowych;
  - f) przedsiębiorstw budowlanych;
  - g) przedsiębiorstw transportowych;
  - h) innych ekspozycji zagrożonych.
- (66) W dniu 17 maja 2013 r. Słowenia przesłała Komisji wstępny wykaz aktywów o wartości 1,9 mld EUR, które NLB ma przekazać BAMC. Od tego czasu wykaz ten był dalej aktualizowany. Wielkość portfela, który ma zostać przekazany, wynosi 2,3 mld EUR wartości nominalnej w przypadku kredytów i 94 mln EUR wartości rynkowej w przypadku kapitału własnego.
- (67) W wyniku przekazania aktywów wartość aktywów NLB ważonych ryzykiem zostanie zmniejszona o 1,4 mld EUR, co wiąże się z całkowitym zmniejszeniem potrzeb kapitałowych w wysokości 112 mln EUR. Dane te przedstawiono w wykazie aktywów, które mają zostać przekazane BAMC, przesłanym Komisji w dniu 14 listopada 2013 r.

d) **Metoda obliczania wartości przekazania**

- (68) Bank Słowenii ustalił wstępnie wartość przekazania zgodnie z metodą określoną w przepisach ustanawiających BAMC. Metoda ta opiera się na ocenie wartości bieżącej netto przyszłych przepływów pieniężnych. W odniesieniu do dużych ekspozycji przeprowadzono oddzielną ocenę przyszłych przepływów pieniężnych, natomiast w odniesieniu do małych ekspozycji zastosowano podejście uproszczone, w którym ocenę przeprowadza się na podstawie prawdopodobieństw niewykonania zobowiązania odnośnie do kredytów oraz charakterystyki straty z tytułu niewykonania zobowiązania. Ponadto do obliczania wartości przekazania jako punkt odniesienia wykorzystuje się straty przewidywane w scenariuszu podstawowym testu warunków skrajnych. Metoda tej wyceny została zatwierdzona przez specjalną grupę składającą się z władz Słowenii oraz Komisji, EBC i Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, występujących w roli obserwatorów.

- (69) W odniesieniu do przedsiębiorstw w stanie upadłości i kredytów zagrożonych przyszłe przepływy pieniężne zostały ustalone na podstawie wartości rynkowej zabezpieczeń i gwarancji. Do oceny wartości takich zabezpieczeń wykorzystano sprawozdania sporządzone przez niezależnych ekspertów w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy.
- (70) Wartość bieżąca netto przyszłych przepływów pieniężnych została następnie obliczona przy zastosowaniu stopy procentowej wolnej od ryzyka.

e) Wartość przekazania

- (71) Wartość przekazania aktywów NLB ustalona przez Słowenię wynosi 617 mln EUR w przypadku kredytów (co stanowi 27 % ich wartości księgowej brutto) i 94 mln EUR w przypadku kapitału własnego. Słowenia zobowiązała się dopilnować, by wartość przekazania aktywów przekazanych BAMC była równa ich rzeczywistej wartości ekonomicznej ustalonej przez ekspertów Komisji zgodnie z zasadami pomocy państwa lub niższa od niej.
- (72) Władze Słowenii przedstawiły przeprowadzoną przez Bank Słowenii analizę poświadczającą szczegółowe rezultaty i skutki finansowe przekazania BAMC aktywów przez NLB.

f) Cena rynkowa

- (73) Słowenia nie przeprowadziła oceny wartości rynkowej portfela.

g) Rada niezależnego eksperta dla Komisji

- (74) Komisja polegała na niezależnych ekspertach, którzy mieli na celu pomóc jej w ocenie proponowanej metody i ceny przekazania w związku z rzeczywistą wartością ekonomiczną przekazywanych aktywów i obliczeniem ceny rynkowej tych aktywów, jak określono w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości ⁽¹²⁾ służącym jako ramy odniesienia dla środka.

5. POWODY DECYZJI O WSZCZĘCIU FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (75) W dniu 2 lipca 2012 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące środków służących dokapitalizowaniu oraz przedłożonej przez Słowenię wersji planu restrukturyzacji celem sprawdzenia ich zgodności jako pomocy restrukturyzacyjnej z rynkiem wewnętrznym.
- (76) W tym czasie Komisja wyraziła wątpliwości co do tego, czy otrzymana przez nią wersja planu restrukturyzacji NLB zapewnia przywrócenie rentowności długoterminowej, odpowiedni podział obciążenia i środki mające na celu ograniczenie zakłócenia konkurencji ⁽¹³⁾. W ramach kwestii związanych z rentownością Komisja wyraziła wątpliwości, czy proces decyzyjny w NLB był zgodny z normami rynkowymi, a w szczególności w odniesieniu do możliwych problemów w zakresie ładu korporacyjnego związanych z interwencją państwa jako głównego udziałowca w banku w bieżącą działalność banku ⁽¹⁴⁾.

6. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (77) Komisja nie otrzymała żadnych uwag od zainteresowanych stron trzecich w odniesieniu do formalnego postępowania wyjaśniającego.

7. STANOWISKO SŁOWENII

- (78) Słowenia przyznaje, że pierwsze dokapitalizowanie, drugie dokapitalizowanie, trzecie dokapitalizowanie i przekazanie BAMC aktywów o obniżonej jakości stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Ponadto Słowenia jest zdania, że środki te są zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.
- (79) Słowenia twierdzi, że plan restrukturyzacji spełnia wszystkie warunki określone w komunikacie w sprawie restrukturyzacji ⁽¹⁵⁾ uzupełnionym komunikatem bankowym z 2013 r.
- (80) W szczególności Słowenia jest zdania, że plan restrukturyzacji zapewnia przywrócenie NLB rentowności długoterminowej bez wykorzystania zasobów państwowych, zapewnia wystarczający wkład własny w koszty restrukturyzacji i ogranicza zakłócenie konkurencji. W celu zapewnienia rozważnego procesu decyzyjnego w zarządzaniu działaniami banku Słowenia przedstawiła zobowiązania służące wzmocnieniu ładu korporacyjnego NLB.

⁽¹²⁾ Komunikat Komisji w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości we wspólnotowym sektorze bankowym (Dz.U. C 72 z 26.3.2009, s. 1).

⁽¹³⁾ Zob. motywy 91–104 drugiej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania z dnia 2 lipca 2012 r.

⁽¹⁴⁾ Zob. motyw 97 drugiej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania z dnia 2 lipca 2012 r.

⁽¹⁵⁾ Komunikat Komisji z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa (Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9).

- (81) Wykaz zobowiązań przedstawionych przez Słowenię przedstawiono w załączniku do niniejszej decyzji. Aby zapewnić wdrożenie przedmiotowych zapewnień, wyznaczony zostanie powiernik ds. monitorowania. Co więcej, Słowenia zobowiązała się do terminowego przeprowadzenia określonych zbyć. W przypadku niedotrzymania jakiegokolwiek terminu zbycia wyznaczony zostanie powiernik ds. zbycia.

8. OCENA

8.1. ISTNIENIE I KWOTA POMOCY

- (82) Komisja już wcześniej uznała ⁽¹⁶⁾, że pierwsze i drugie dokapitalizowanie NLB stanowiło pomoc państwa, czego Słowenia nie zakwestionowała. W związku z tym w niniejszej sekcji Komisja oceni jedynie, czy pomoc państwa stanowią dwa nowe środki (trzecie dokapitalizowanie i przekazanie aktywów o obniżonej jakości BAMC).
- (83) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (84) Ponieważ trzecie dokapitalizowanie w wysokości 1,558 mld EUR będzie przekazane bezpośrednio przez Republikę Słowenii, Komisja uznaje, że środki pochodzą z zasobów państwowych.
- (85) Trzecie dokapitalizowanie umożliwi NLB uzyskanie kapitału w sytuacji kryzysu finansowego i gospodarczego, gdy ze względu na dużą niepewność towarzyszącą słoweńskiemu sektorowi banków niemożliwe byłoby zdobycie takiego kapitału na rynku. W związku z tym Komisja uznaje, że trzecie dokapitalizowanie nie byłoby zapewnione przez prywatnego inwestora. Trzecie dokapitalizowanie należy zatem uznać za stanowiące korzyść dla NLB. Co więcej, korzyść ta ma charakter selektywny, ponieważ odnosi się tylko do jednego banku.
- (86) Zważywszy, że NLB działa i będzie działać w sektorze finansowym, który jest otwarty na intensywną konkurencję międzynarodową, wszelkie korzyści odnoszone przez bank wynikające z zasobów państwowych mogą wpływać na handel wewnątrz Unii i zakłócać konkurencję. Trzecie dokapitalizowanie stanowi w związku z tym pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (87) Element pomocy w ramach trzeciego dokapitalizowania wynosi 1,558 mld EUR.
- (88) Jeżeli chodzi o przekazanie BAMC aktywów o obniżonej jakości, Komisja uznaje, że środek obejmuje zasoby państwowe. Słowenia utworzyła BAMC w celu wspierania stabilności sektora banków, pomagając bankom znajdującym się w trudnej sytuacji w przekazywaniu ich ryzykownych aktywów z bilansu po cenie przekraczającej bieżącą wartość rynkową. Wspomniane przekazanie aktywów z NLB do BAMC ograniczy stratę, jaką bank musiałby w przeciwnym razie ponieść w celu oczyszczenia swojego bilansu i wdrożenia planu restrukturyzacji.
- (89) Aby dokonać oceny istnienia pomocy w ramach przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości, eksperci Komisji określili w sposób niezależny bieżącą wartość rynkową przekazywanego portfela oraz rzeczywistą wartość ekonomiczną, która jednocześnie będzie stanowić cenę, po jakiej dokona się przekazania aktywów. Ponieważ wartość przekazania portfela jest wyższa niż bieżąca wartość rynkowa, środek stanowi korzyść dla NLB.
- (90) Korzyść ta wzmacnia pozycję NLB w porównaniu z pozycją jego konkurentów w Słowenii i innych państwach członkowskich, którzy nie korzystają z tego samego wsparcia ze strony państwa. Należy zatem uznać, że przedmiotowy środek prawdopodobnie będzie zaburzać konkurencję i wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi, uwzględniając także fakt, iż NLB działa i będzie działał w sektorze finansowym, który jest otwarty na intensywną współpracę międzynarodową.
- (91) Jeżeli chodzi o kwotę pomocy w ramach przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości, należy zauważyć, że w przypisie 2 do pkt 20 lit. a) komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości kwotę pomocy w ramach środków na rzecz ratowania aktywów definiuje się jako różnicę między ceną transferową aktywów a ceną rynkową. Cena transferowa wynosi 617 mln EUR, natomiast cenę rynkową szacuje się na poziomie 486 mln EUR. Pomoc przyznana NLB w wyniku przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości wynosi zatem 130 mln EUR.
- (92) W związku z tym całkowita pomoc przyznana NLB w wyniku pierwszego, drugiego i trzeciego dokapitalizowania oraz przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości wynosi 2,321 mld EUR i stanowi 20 % aktywów ważonych ryzykiem NLB według stanu z grudnia 2012 r.

⁽¹⁶⁾ Zob. motywy 34–41 pierwszej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie oraz motywy 61–66 drugiej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania.

8.2. ZGODNOŚĆ POMOCY Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM

8.2.1. Podstawa prawna oceny zgodności

- (93) W art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE upoważnia się Komisję do stwierdzenia zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym, jeżeli ma ona na celu „zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego”. Komisja uznała, że globalny kryzys finansowy może spowodować poważne zakłócenia w gospodarce państwa członkowskiego oraz że środki pomocy udzielane bankom mogą zaradzić tym zaburzeniom. Zostało to szczegółowo przedstawione i rozwinięte kolejno w sześciu komunikatach dotyczących kryzysu ⁽¹⁷⁾, a także w komunikacie bankowym z 2013 r.
- (94) Komunikat bankowy z 2013 r. ma zastosowanie do środków pomocy państwa zgłoszonych od dnia 1 sierpnia. W przypadku NLB Słowenia zgłosiła dodatkową pomoc państwa w formie zastrzyków kapitałowych i ulg kapitałowych po dniu 1 sierpnia 2013 r. W związku z tym przepisy komunikatu bankowego z 2013 r. mają zastosowanie do oceny zgodności planu restrukturyzacji NLB.
- (95) Szereg zatwierdzonych przez Komisję środków podjętych przez władze słoweńskie w celu zwalczania kryzysu finansowego ⁽¹⁸⁾ potwierdza istnienie poważnych zakłóceń w gospodarce słoweńskiej. W związku z tym podstawą prawną oceny zgodności wszystkich środków objętych planem restrukturyzacji (mianowicie pierwszego dokapitalizowania, drugiego dokapitalizowania, trzeciego dokapitalizowania i przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości) jest art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.
- (96) Jeżeli chodzi konkretnie o zgodność przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości, Komisja ocenia wspomniany środek w odniesieniu do komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości dostosowanego komunikatem bankowym z 2013 r.
- (97) Jeżeli chodzi o zgodność pomocy restrukturyzacyjnej na rzecz NLB, Komisja ocenia ją na podstawie planu restrukturyzacji w odniesieniu do komunikatu w sprawie restrukturyzacji uzupełnionego komunikatem bankowym z 2013 r.

8.2.2. Zgodność z komunikatem w sprawie aktywów o obniżonej wartości dostosowanym i uzupełnionym komunikatem bankowym z 2013 r.

- (98) W odniesieniu do zgodności pomocy na rzecz NLB w formie przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości Komisja musi ocenić przedmiotowy środek na podstawie komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości dostosowanego i uzupełnionego komunikatem bankowym z 2013 r. W komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości zdefiniowano środek na rzecz ratowania aktywów o obniżonej jakości jako dowolny środek, który: „zwalnia bank będący beneficjentem z konieczności wykazywania straty lub rezerwy na pokrycie ewentualnych strat wynikających z utraty wartości jego aktywów (lub przewiduje wynagrodzenie dla banku w związku z taką koniecznością) lub też uwolnienia kapitału ustawowego na inne potrzeby”, oraz określono kryteria zgodności takich środków z rynkiem wewnętrznym. Kryteria te obejmują: (i) kwalifikowalność aktywów; (ii) przejrzystość i ujawnienie informacji o utracie wartości aktywów; (iii) zarządzanie aktywami; (iv) prawidłowe i spójne podejście do wyceny; oraz (v) adekwatność wynagrodzenia i podziału obciążenia.

Kwalifikowalność aktywów

- (99) Jeżeli chodzi o kwalifikowalność aktywów, w sekcji 5.4 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości wskazuje się, że pomoc związana z aktywami wymaga precyzyjnego określenia aktywów o obniżonej wartości oraz że w związku z kwalifikowalnością mają zastosowanie określone ograniczenia w celu zapewnienia zgodności.

⁽¹⁷⁾ Komunikat w sprawie zastosowania zasad pomocy państwa do środków podjętych w odniesieniu do instytucji finansowych w kontekście obecnego, globalnego kryzysu finansowego („komunikat bankowy z 2008 r.”) (Dz.U. C 270 z 25.10.2008, s. 8); komunikat w sprawie dokapitalizowania instytucji finansowych w związku z obecnym kryzysem finansowym: ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz mechanizmy zabezpieczające przed nadmiernym zakłóceniem konkurencji („komunikat w sprawie dokapitalizowania”) (Dz.U. C 10 z 15.1.2009, s. 2); komunikat w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości; komunikat w sprawie restrukturyzacji; komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2011 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat w sprawie przedłużenia z 2010 r.”) (Dz.U. C 329 z 7.12.2010, s. 7) oraz komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r.”) (Dz.U. C 356 z 6.12.2011, s. 7).

⁽¹⁸⁾ Zob. np. pomoc na dokapitalizowanie na rzecz NLB SA.32261 (11/N); drugie dokapitalizowanie NLB oraz restrukturyzacja NLB SA.34937 (2011/N) SA.33229 (2012/N); a także dokapitalizowanie NKBM SA.35709 (Dz.U. C 162 z 7.6.2013, s. 5).

- (100) W komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości stwierdza się ponadto, że należy zachować równowagę między dążeniem do celu, jakim jest bezpośrednie zapewnienie stabilności finansowej, a koniecznością przywrócenia normalnego funkcjonowania rynku, co byłoby argumentem przemawiającym za zachowaniem elastyczności przy określaniu kategorii aktywów. W szczególności, o ile w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości za aktywa kwalifikowane uznaje się te, które wywołały kryzys finansowy (dotyczy to bezpośrednio amerykańskich papierów wartościowych zabezpieczonych spłatami kredytów hipotecznych), o tyle zezwala się również na rozszerzenie kwalifikowalności na „ściśle określone kategorie aktywów związane z takim zagrożeniem dla systemu — po należytym uzasadnieniu i bez ograniczeń ilościowych”.
- (101) Jeżeli chodzi o omawiany przypadek, środek dotyczący aktywów o obniżonej wartości jest ukierunkowany na aktywa zagrożone związane głównie z przedsiębiorstwami budowlanymi, przedsiębiorstwami transportowymi i finansowymi spółkami holdingowymi lub na aktywa zagrożone z zabezpieczeniem na nieruchomości. Sektory te stanowią podstawę trudności NLB związanych ze znaczącymi portfelami kredytów zagrożonych (41 % kredytów zagrożonych w przypadku finansowych spółek holdingowych i 74 % w przypadku przedsiębiorstw budowlanych). Przekazywany portfel odpowiada za ponad połowę utraty wartości aktywów zaksięgowanej przez NLB d.d. na dzień 31 grudnia 2012 r. Przedmiotowe aktywa spełniają zatem kryteria kwalifikowalności zawarte w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości.

Przejrzystość i ujawnienie informacji

- (102) Jeżeli chodzi o przejrzystość i ujawnianie informacji, zgodnie z sekcją 5.1 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości wymaga się pełnej przejrzystości przed zastosowaniem środka oraz ujawnienia informacji o utracie wartości aktywów przez banki kwalifikujące się do pomocy w odniesieniu do aktywów, które będą objęte środkami na rzecz ratowania aktywów, na podstawie odpowiedniej wyceny poświadczonej przez uznanych niezależnych ekspertów i zatwierdzonej przez odpowiedni organ nadzoru. Zgodnie z komunikatem w sprawie aktywów o obniżonej wartości wymaga się, aby ujawnienie informacji i wycena odbyły się przed interwencją władz publicznych.
- (103) Wstępna wycena aktywów została przeprowadzona przez Bank Słowenii. Po pierwsze, w dniu 10 maja 2013 r. Bank Słowenii przedstawił również test warunków skrajnych, w którym wskazano wpływ przekazania aktywów z trzech głównych banków słoweńskich do BAMC na kapitał. Po drugie, w dniu 4 grudnia 2013 r. przedstawiono wyniki oceny jakości aktywów i testu warunków skrajnych przeprowadzonych przez niezależnych ekspertów, w których wskazano braki w kapitale banków słoweńskich na podstawie scenariusza warunków skrajnych. Wyraźnie określono przekazywane kategorie aktywów, a przekazanie zostanie wykonane wyłącznie na podstawie metody wyceny zatwierdzonej przez Bank Słowenii. Państwo członkowskie zapewniło zatem wystarczającą przejrzystość i ujawnienie informacji w odniesieniu do całości aktywów NLB o obniżonej wartości przekazywanych BAMC. W szczególności przez niezależnych ekspertów zostały przeprowadzone ocena jakości aktywów i test warunków skrajnych, w ramach których stwierdzono braki w kapitale banku.

Zarządzanie aktywami

- (104) Jeżeli chodzi o zarządzanie aktywami, sekcja 5.6 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości stanowi, że konieczne jest jednoznaczne rozdzielenie — pod względem funkcjonalnym i organizacyjnym — banku będącego beneficjentem od jego aktywów, w szczególności w odniesieniu do kadry zarządzającej, pracowników i klientów. Wspomniany komunikat stanowi w tym względzie, że tego rodzaju ustalenia powinny umożliwić bankowi skoncentrowanie działań na przywracaniu rentowności oraz zapobiec ewentualnym konfliktom interesów.
- (105) Aktywami będzie zarządzał BAMC, który jest w pełni niezależny od NLB. Można zatem stwierdzić, że rozdzielone zarządzanie aktywami jest zgodne z wymogami zawartymi w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości.

Wycena

- (106) Sekcja 5.5 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości stanowi, że prawidłowe i konsekwentne podejście do wyceny aktywów ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania nadmiernym zakłóceniom konkurencji. Głównym celem wyceny jest ustalenie rzeczywistej wartości ekonomicznej aktywów. Wartość ta stanowi poziom odniesienia w zakresie, w jakim przekazanie aktywów o obniżonej jakości według tej wartości wskazuje na zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym — tworzy to efekt ulgi, ponieważ wspomniana wartość przewyższa bieżącą wartość rynkową, ale ogranicza kwotę pomocy do niezbędnego minimum.
- (107) Bank Słowenii dokonał oceny portfela, a Komisja wraz z niezależnymi ekspertami poddała dogłębnej analizie wycenę i ogólną metodykę leżącą u podstaw tej wyceny, aby zapewnić spójne podejście na poziomie unijnym.

- (108) Wnioski są następujące:
- (i) w materiałach przedłożonych przez NLB przedstawiono szczegółową analizę o wysokich standardach jakościowych;
  - (ii) metoda ratingów wykorzystująca ratingi NLB i zaktualizowane finansowe dane bilansowe byłaby odpowiednia w odniesieniu do portfela przekazanego BAMC;
  - (iii) na podstawie metody porównania warunków skrajnych szacunkowa rzeczywista wartość ekonomiczna portfela kredytów korporacyjnych NLB stanowi 60,2 % wartości ekspozycji brutto z marginesem błędu w wysokości +/- 5 %. W metodzie porównania warunków skrajnych poziom rezerw określonych w ocenie jakości aktywów poddaje się działaniu warunków skrajnych. Komisja wraz z jej niezależnymi ekspertami skalibrowała wspomniany poziom warunków skrajnych, stosując ustaloną praktykę. Oszacowany przez ekspertów rzeczywisty poziom wartości ekonomicznej odnosi się do portfela kredytów korporacyjnych NLB, który jest większy niż portfel, jaki według ostatecznych ustaleń zostanie przekazany BAMC. W związku z tym wspomnianej wartości szacunkowej nie można wykorzystać jako wskaźnika zastępczego do celów oceny rzeczywistej wartości ekonomicznej portfela, który ma zostać przekazany BAMC.
- (109) Na podstawie określonych powyżej elementów Komisja wyceniła rzeczywistą wartość ekonomiczną portfela. Do celów tej oceny Komisja podzieliła kredyty na dwie kategorie: kredyty udzielone przedsiębiorstwom kontynuującym działalność, z jednej strony, oraz kredyty na restrukturyzację zobowiązań kredytowych i zobowiązań z tytułu kredytów, w odniesieniu do których nie wywiązano się z płatności, z drugiej strony. Wycenę rzeczywistej wartości kapitału własnego przeprowadzono oddzielnie.
- (110) W odniesieniu do kredytów udzielonych przedsiębiorstwom kontynuującym działalność Komisja zgodnie z zaleceniem niezależnych ekspertów zastosowała metodę ratingów. Na podstawie bieżącego ratingu NLB i zaktualizowanych informacji finansowych dotyczących ekspozycji Komisja określiła prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. Następnie wyceniono stratę z tytułu niewykonania zobowiązania, po której przeprowadzono szczegółową analizę zabezpieczeń na podstawie istniejącej dokumentacji kredytowej lub wcześniejszych działań w zakresie przeglądu jakości kredytowej.
- (111) Jeżeli chodzi o kredyty na restrukturyzację zobowiązań kredytowych i ekspozycji cechujących się niewykonaniem zobowiązania, Komisja skupiła się na analizie zabezpieczeń, aby ocenić wartość, jaką należy odzyskać w scenariuszu likwidacji, stosując w ramach wyników oceny jakości aktywów i testu warunków skrajnych ostrożne założenia, jeżeli chodzi o wartość zabezpieczeń i faktoring.
- (112) W odniesieniu do kapitału własnego Komisja dokonała przeglądu sprawozdań z wyceny przedłożonych przez Słowenię, aby ocenić, czy zgłoszone wartości rynkowe były zgodne z notowaniami rynkowymi spółek notowanych na rynku regulowanym oraz czy metodyka wyceny, którą zastosowano w przypadku spółek nienotowanych, była zgodna z normami rynkowymi.
- (113) Komisja stwierdza, że rzeczywista wartość ekonomiczna portfela kredytowego wynosi 617 mln EUR w odniesieniu do kwoty nominalnej w wysokości 2,3 mld EUR oraz że rzeczywista wartość ekonomiczna portfela kapitałowego wynosi 94 mln EUR. W planie restrukturyzacji przewiduje się przekazanie BAMC aktywów według rzeczywistej wartości ekonomicznej.
- (114) W odniesieniu do wartości rynkowej Komisja stosuje metodę pokrycia spreadów w celu dokonania oceny bieżącej wartości rynkowej w momencie przekazania. Na tej podstawie szacuje się, że wartość rynkowa portfela wynosi 486 mln EUR w odniesieniu do kredytów i 94 mln EUR w odniesieniu do kapitału własnego.
- (115) W związku z tym kwota pomocy jest równa różnicy między wartością przekazania a wartością rynkową, tj. 130 mln EUR.

Podział obciążenia i wynagrodzenie

- (116) Jeżeli chodzi o podział obciążenia, w sekcji 5.2 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości ponownie przytoczono ogólną zasadę, która stanowi, że banki powinny w jak największym zakresie same pokrywać straty związane z aktywami o obniżonej wartości, tak by zagwarantować zrównoważenie odpowiedzialności akcjonariuszy i podziału obciążenia. W związku z tym aktywa należy przekazać według ceny, która odpowiada ich rzeczywistej wartości ekonomicznej lub pozostaje poniżej tej wartości.
- (117) Słowenia zobowiązuje się do ustalenia ceny transferowej aktywów według ich rzeczywistej wartości ekonomicznej lub według niższej wartości, a tym samym zapewnia zgodność z komunikatem w sprawie aktywów o obniżonej wartości.

Wniosek w sprawie środka dotyczącego aktywów o obniżonej jakości

- (118) W świetle powyższego Komisja stwierdza, że przekazanie BAMC aktywów o obniżonej jakości spełnia wszystkie warunki i wymogi zawarte w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości dostosowanym i uzupełnionym komunikatem bankowym z 2013 r.

8.2.3. Zgodność z komunikatem w sprawie restrukturyzacji uzupełnionym komunikatem bankowym z 2013 r.

- (119) Zgodnie z pkt 31 komunikatu bankowego z 2013 r. każdy plan restrukturyzacji obejmujący pomoc restrukturyzacyjną w dalszym ciągu ocenia się na podstawie komunikatu w sprawie restrukturyzacji, z wyjątkiem elementów dotyczących wymogu pozyskania kapitału i podziału obciążenia.
- (120) Zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji i komunikatem bankowym z 2013 r., po pierwsze, w planie restrukturyzacji należy wykazać, że proces restrukturyzacji, któremu poddawany jest beneficjent pomocy państwa, jest odpowiedni do celów przywrócenia jego długoterminowej rentowności. Po drugie, kwota pomocy musi być ograniczona do niezbędnego minimum, a zarówno udziałowcy, jak i wierzyciele podporządkowani muszą wnieść jak największy wkład w obniżenie niedoboru kapitału. Po trzecie, należy wdrożyć środki mające na celu ograniczenie zakłócenia konkurencji spowodowanego sztucznym wspieraniem władzy rynkowej beneficjenta oraz zapewnienie konkurencyjności sektora bankowego. Ponadto należy odnieść się do kwestii związanych z monitorowaniem i kwestii proceduralnych.
- (i) Przywrócenie długoterminowej rentowności
- (121) Jak określono w komunikacie w sprawie restrukturyzacji, państwo członkowskie musi przedstawić kompleksowy plan restrukturyzacji, w którym wykazuje się, w jaki sposób w rozsądnym okresie i w ciągu maksymalnie pięciu lat przywrócona zostanie długoterminowa rentowność beneficjenta niewymagająca dalszej pomocy państwa. Bank osiąga długoterminową rentowność, jeżeli jest w stanie konkurować o kapitał na rynku na podstawie własnych osiągnięć zgodnie z odpowiednimi wymogami prawnymi. Aby tego dokonać, bank musi być w stanie pokryć wszystkie swoje koszty oraz wypracować odpowiednią stopę zwrotu z kapitału własnego z uwzględnieniem profilu ryzyka banku. Przywrócenie rentowności powinno wynikać przede wszystkim ze środków wewnętrznych i opierać się na wiarygodnym planie restrukturyzacji.
- (122) W planie restrukturyzacji NLB obejmującym okres do dnia 31 grudnia 2017 r. wykazano przywrócenie rentowności pod koniec tego okresu restrukturyzacji. Przywrócenie rentowności będzie przede wszystkim spowodowane oczekiwaną poprawą jakości portfela i ograniczoną potrzebą dodatkowego obniżenia wartości i dodatkowego tworzenia rezerw. Przywrócenie rentowności zostanie również osiągnięte dzięki oczyszczeniu bilansu NLB na skutek planowanego przekazania BAMC zagrożonych aktywów. NLB odniesie również korzyść w związku z poprawą skuteczności operacyjnej wynikającą z podjęcia środków ograniczających koszty i ze stabilizacji dochodów. Aby zapewnić rentowność banku po uwzględnieniu przekazania BAMC zagrożonych aktywów, plan restrukturyzacji zakłada dokapitalizowanie przez państwo w kwocie 1,558 mld EUR w 2013 r. oraz pełne odpisanie obligacji podporządkowanych i kapitału udziałowców w kwocie 250 mln EUR.
- (123) W pkt 10 komunikatu w sprawie restrukturyzacji zawarto wymóg, zgodnie z którym proponowane środki restrukturyzacyjne mają pomóc wyeliminować słabe punkty przedsiębiorstwa. W planie restrukturyzacji wyjaśniono po pierwsze przyczyny trudności NLB. Portfel kredytowy NLB został w dużym stopniu dotknięty kryzysem i generował znaczne straty z tytułu trwałej utraty wartości.
- (124) Wzrost portfela kredytów był finansowany z hurtowego rynku kredytowego, co doprowadziło do gwałtownego wzrostu relacji kredytów do depozytów (z 74 % w 2002 r. do 137 % w 2009 r.). W międzyczasie bank nie wzmocnił w wystarczającym stopniu swojego kapitału ustawowego i przed rozpoczęciem kryzysu polegał głównie na instrumentach hybrydowych.
- (125) Przed rozpoczęciem kryzysu NLB posiadał nagromadzone ekspozycje na sektor budownictwa, deweloperów budowlanych i finansowe spółki holdingowe, ale jakość powiązanego zarządzania ryzykiem pozostawała w tyle. Gdy nadszedł kryzys i nastąpiło spowolnienie gospodarki, nagromadzenie kredytów zagrożonych okazało się katastrofalne w skutkach. Krajowy program budowy dróg zakończył się w 2008 r., a popyt krajowy na nieruchomości gwałtownie spadł. Większość przedsiębiorstw słoweńskich stosowała dużą dźwignię finansową i znalazła się pod presją pogorszonej koniunktury gospodarczej, spadku wartości aktywów i udziałów oraz ograniczonego dostępu do kredytów. Poważne pogorszenie koniunktury gospodarczej w powiązaniu z nieodpowiednimi ramami zarządzania ryzykiem doprowadziło do wzrostu kredytów zagrożonych. Wartość kredytów zagrożonych faktycznie osiągnęła poziom 29 % kredytów brutto NLB na dzień 30 września 2012 r., z najgorszym wynikiem w sektorze budownictwa (74 %). W rezultacie straty po opodatkowaniu wyniosły 87 mln EUR w 2009 r., 202 mln EUR w 2010 r., 240 mln EUR w 2011 r. i 273 mln w 2012 r.
- (126) Jedną z przyczyn problemów banku stanowiły również niedostateczne zasady ładu korporacyjnego i powiązany wpływ państwa na bieżącą działalność banku.

- (127) W związku z tym, aby przywrócić długoterminową rentowność, należy rozwiązać pięć głównych problemów. Po pierwsze, należy wzmocnić ład korporacyjny banku w celu zapewnienia, aby uzasadnione pod względem ekonomicznym decyzje biznesowe były podejmowane wyłącznie przez zarząd banku oraz aby państwo nie wywierało wpływu na jego bieżącą działalność. Po drugie, bank musi poprawić swoją politykę cenową i ramy zarządzania ryzykiem, aby utrzymać marże i zminimalizować straty. Po trzecie, NLB musi oczyścić swój bilans i ograniczyć ekspozycję na problematyczne sektory albo poprzez prawidłowe tworzenie rezerw i zmniejszenie udziału finansowania dłużnego problematycznych aktywów, albo poprzez przekazanie BAMC problematycznych kredytów. Po czwarte, bank musi naprawić strukturę swojego bilansu poprzez dokapitalizowanie i wzmocnienie bazy depozytowej lub ograniczenie wskaźnika dźwigni. Bank musi także poprawić skuteczność operacyjną, aby zapewnić wystarczający poziom rentowności.
- a) Wzmocnienie ram ładu korporacyjnego
- (128) Wspomniane zobowiązania zagwarantują niezależność rady i zarządu w zakresie ustanawiania kryteriów udzielania kredytów. Zobowiązania te zagwarantują, że wycena kredytów będzie opierała się na polityce cenowej ustanawiającej minimalne zasady dotyczące stopy zwrotu z kapitału własnego w odniesieniu do wszystkich kredytów, ograniczając tym samym możliwość udzielania przez bank kredytów poniżej ceny rynkowej w wyniku wpływów zewnętrznych.
- (129) Wydaje się, że zobowiązania w odpowiedni sposób uwzględniają i eliminują główny słaby punkt ładu korporacyjnego NLB. Ustanawiają one odpowiednie zabezpieczenia zapobiegające konfliktom interesów w celu zapewnienia, aby strategię i decyzje były ukierunkowane na działalność i nie były stronnicze ze względu na cele inne niż maksymalizacja wartości ani nie podlegały niewłaściwym wpływom zewnętrznym. Planowane zmiany ładu korporacyjnego sprawią, że bank będzie w mniejszym stopniu narażony na wpływy zewnętrzne, a jednocześnie wprowadzą większą dyscyplinę rynkową poprzez zwiększoną kontrolę i przejrzystość decyzji w zakresie zarządzania.
- (130) NLB dokona następnie przeglądu swojej polityki zachęt i polityki wynagrodzeń w celu zapewnienia, aby nie sprzyjały one podejmowaniu zbyt wysokiego ryzyka i były nastawione na długoterminowe i stabilne cele. Ponadto do dnia 31 grudnia 2017 r. całkowite wynagrodzenie każdego członka zarządu lub rady nadzorczej oraz pracownika wykonującego zadania specjalne zostanie ograniczone zgodnie z pkt 37–39 komunikatu bankowego z 2013 r., co ułatwi terminowe wykonanie planu restrukturyzacji.
- (131) Dodatkowo Słowenia zobowiązuje się do zbycia swoich udziałów w NLB do [...] % do dnia [...] na rzecz inwestora, który jest niezależny i niezwiązany z Republiką Słowenii. Przedmiotowe zbycie znacznie ograniczy wpływy zewnętrzne w zarządzie banku i jego działalności gospodarczej.
- b) Wzmocnienie polityki cenowej i ram zarządzania ryzykiem
- (132) NLB wzmocni swoją politykę cenową i ramy zarządzania ryzykiem w szczególności poprzez wprowadzenie szeregu zasad i środków mających na celu ochronę nadrzędnych interesów gospodarczych banku. Środki te obejmują szkolenia pracowników, punktową ocenę klientów, wycenę nowych procesów produkcyjnych i przegląd procesu związanego z ryzykiem kredytowym.
- (133) W szczególności wycena nowych kredytów przyczyni się do osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2017 r. dodatniej stopy zwrotu z kapitału własnego w wysokości co najmniej [...] % w odniesieniu do każdej relacji z klientem. Wycena ta będzie wprowadzana stopniowo, począwszy od stopy zwrotu z kapitału własnego na poziomie [...] % w odniesieniu do każdej relacji z klientem w 2014 r. i skończywszy na poziomie [...] % na dzień 31 grudnia 2017 r.
- (134) Wynikająca z powyższych działań poprawa polityki cenowej i ram zarządzania ryzykiem NLB jest odpowiednia i konieczna w celu wdrożenia bardziej rygorystycznej polityki kredytowej w odniesieniu do udzielania nowych kredytów oraz bardziej konserwatywnej polityki tworzenia rezerw. Reformy te stanowią odpowiedź na słaby punkt NLB, który doprowadził do niskiej jakości jego portfela kredytów, zbyt wysokiego poziomu kredytów zagrożonych i wysokiego kosztu kredytów. Poprzez wyeliminowanie wspomnianych przyczyn niskiej rentowności, środki te przyczyniają się do długoterminowej rentowności NLB.
- (135) Plan restrukturyzacji obejmuje także rozdzielenie pod względem organizacyjnym działalności niezwiązanej z działalnością podstawową od działalności podstawowej NLB. Taka reorganizacja banku umożliwi NLB zoptymalizowanie jego działalności podstawowej. Rozdzielenie to pozwoli również na wdrożenie bardziej wyspecjalizowanego podejścia do zbywania działalności banku niezwiązanej z jego działalnością podstawową oraz do zarządzania jego aktywami zagrożonymi, aby zmaksymalizować wartości odzyskiwanych kwot.
- c) Równoważenie działalności w kierunku działalności niosącej ze sobą mniejsze ryzyko
- (136) W wyniku wprowadzenia planu restrukturyzacji aktywa wazone ryzykiem NLB ulegną obniżeniu z 11,1 mld EUR na dzień 31 grudnia 2012 r. do [5–10] mld EUR na dzień 31 grudnia 2017 r. Ograniczenie aktywów wazonych ryzykiem, w szczególności w odniesieniu do najbardziej problematycznych dla banku sektorów, tj. finansowych spółek holdingowych, przedsiębiorstw transportowych i przedsiębiorstw budowlanych, zapewnia ograniczenie ryzyka związanego z przedmiotowymi ekspozycjami w okresie restrukturyzacji.

- (137) NLB przekaże BAMC portfel kredytów o obniżonej jakości o wartości 2,3 mld EUR, co umożliwi NLB skupienie się na zarządzaniu kredytami niezagrożonymi, uwalniając jednocześnie zasoby na restrukturyzację pozostałych kredytów zagrożonych.
- (138) Przyszła strategia NLB ponownie ukierunkuje jego działania na działalność bardziej konserwatywną, w ramach której podstawowe segmenty usług bankowych obejmują klientów detalicznych, MŚP i wybranych klientów bankowości korporacyjnej w Słowenii. Zmiana ta zostanie wprowadzona poprzez istotne zbycie i ograniczenie działalności niezwiązanej z działalnością podstawową, co doprowadzi do uwolnienia zasobów na rzecz działalności podstawowej.
- d) Naprawa struktury bilansowej
- (139) NLB otrzymał już od państwa zastrzyki kapitałowe w marcu 2011 r. i w lipcu 2012 r. Wraz z dodatkowym, trzecim dokapitalizowaniem NLB jest w stanie spełnić wymogi kapitałowe Banku Słowenii, co umożliwi przywrócenie rentowności banku.
- (140) Kwota trzeciego dokapitalizowania uwzględni potrzeby banku wynikające z oceny jakości aktywów i testu warunków skrajnych. Po przeprowadzeniu dokapitalizowania współczynnik kapitału podstawowego Tier I banku zgodnie z CRR natychmiast osiągnie 15 % oraz poziom [10–20 %] do dnia 31 grudnia 2017 r., znacznie przekraczając wymóg kapitałowy ustalony przez Bank Słowenii na współczynnik kapitału podstawowego Tier I zgodnie z CRR w wysokości 9 %.
- (141) Ponadto NLB oczyści swój bilans dzięki przekazaniu BAMC znacznego portfela aktywów zagrożonych i aktywów o obniżonej jakości.
- (142) NLB wzmocni swój profil finansowania poprzez ograniczenie finansowania wewnątrzgrupowego jego jednostek zależnych, zbycie działalności niebędącej działalnością podstawową oraz ponowne ukierunkowanie na jego historyczną podstawę finansowania, tj. depozyty detaliczne. Relacja kredytów do depozytów ulegnie poprawie ze 105 % w 2012 r. do [70–80] % na dzień 31 grudnia 2017 r.
- e) Przywrócenie długoterminowej rentowności
- (143) Przywrócenie długoterminowej rentowności będzie wynikiem strategicznej zmiany pozycjonowania działalności banku na jego podstawową działalność bankową, tj. świadczenie usług na rzecz klientów detalicznych, MŚP i wybranych klientów bankowości korporacyjnej w Słowenii, co umożliwi bankowi osiągnięcie celów związanych ze stopą zwrotu z kapitału własnego.
- (144) Bank zwiększy swoje marże odsetkowe netto poprzez zapewnienie odpowiedniej wyceny odnośnie do udzielania nowych kredytów. W szczególności wycena nowych kredytów przyczyni się do osiągnięcia dodatniej stopy zwrotu z kapitału własnego w wysokości co najmniej [...] % w 2014 r., [...] % w 2015 r., [...] % w 2016 r. oraz [...] % w 2017 r. w odniesieniu do każdej relacji z klientem.
- (145) NLB udokumentuje również wszystkie decyzje restrukturyzacyjne. Bank zamieści w dokumentacji porównanie rozwiązań alternatywnych, takich jak wykonanie zabezpieczenia i zakończenie zobowiązania. NLB wykaże, że dokonał wyboru rozwiązania, które maksymalizuje wartość bieżącą netto banku.
- (146) NLB planuje również realizację dalekosiężnego programu ograniczenia kosztów poprzez znaczną konsolidację lokali przedsiębiorstwa i sieci oddziałów oraz zmniejszenie liczby pracowników, a także poprzez zwiększenie skuteczności operacyjnej, dążenie do pozyskiwania klientów w drodze podejścia skorygowanego o ryzyko i nastawionego na zapewnienie rentowności oraz poprzez optymalizację płynności i innych kosztów. W rezultacie w planie restrukturyzacji przewidziano obniżenie wskaźnika kosztów do przychodów do poziomu poniżej 60 %, tj. porównywalnego do poziomów utrzymywanych przez bank przed nadejściem kryzysu. Do dnia 31 grudnia 2017 r. NLB osiągnie stopę zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu w wysokości [5–10] % oraz współczynnik kapitału podstawowego Tier I zgodnie z CRR na poziomie [10–20] %. Zyski NLB po opodatkowaniu będą w 2017 r. wynosiły [100–150] mln EUR.
- (147) Oczekuje się, że poziom utraty wartości będzie z czasem coraz niższy w miarę wdrażania planu restrukturyzacji. Bank będzie posiadał bezpieczniejszy profil ryzyka kredytowego w wyniku przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości, wykonania zobowiązań związanych z zarządzaniem ryzykiem kredytowym oraz restrukturyzacji kredytów zagrożonych, które nadal widnieją w jego księgach, w celu maksymalizacji wartości bieżącej netto banku, a także w wyniku podjęcia innych środków wzmacniających ramy zarządzania ryzykiem banku.
- (148) Komisja stwierdza zatem, że plan restrukturyzacji jest odpowiedni w celu przywrócenia długoterminowej rentowności NLB.

(ii) Wkład własny i podział obciążenia

- (149) W komunikacie w sprawie restrukturyzacji uzupełnionym komunikatem bankowym z 2013 r. wskazuje się, że odpowiedni wkład ze strony beneficjenta jest konieczny, aby ograniczyć pomoc do minimum oraz usunąć zakłócenia konkurencji i pokusę nadużycia. W tym celu komunikat stanowi, że (i) zarówno koszty restrukturyzacji, jak i kwota pomocy powinny być ograniczone; oraz (ii) powinien istnieć maksymalny podział obciążenia pomiędzy obecnych udziałowców i podporządkowanych wierzycieli.
- (150) Odpowiedni podział obciążenia zazwyczaj obejmuje, po pokryciu strat przez kapitał własny, wkład posiadaczy kapitału hybrydowego i właścicieli długów podporządkowanych. Posiadacze kapitału hybrydowego i właściciele długów podporządkowanych muszą w maksymalnym możliwym stopniu przyczynić się do ograniczenia niedoboru kapitału. Taki wkład może przyjąć formę albo przekształcenia w kapitał podstawowy Tier I ⁽¹⁹⁾, albo odpisu aktualizującego wartość nominalną instrumentów. W każdym razie w granicach wyznaczonych przez prawo należy maksymalnie ograniczyć wypływy środków pieniężnych od beneficjenta do posiadaczy takich papierów wartościowych.
- (151) Plan restrukturyzacji nie zawiera żadnych elementów, które sugerowałyby, że pomoc przekracza wysokość środków wymaganych do pokrycia kosztów wynikających z przywrócenia rentowności. Niedobór kapitału, który należy pokryć trzecim dokapitalizowaniem, określono na podstawie oceny jakości aktywów i testu warunków skrajnych. Oszacowanie zastrzyku kapitałowego opiera się w szczególności na wycenie aktywów, która wskazuje poziom, jaki jest konieczny i wystarczający w celu wytrzymania sytuacji skrajnej. Ocena jakości aktywów i test warunków skrajnych zagwarantowały większą pewność w odniesieniu do wymaganego poziomu kapitału. Kwota trzeciego dokapitalizowania umożliwi bankowi spełnienie wymogów dotyczących kapitału ustawowego i oczekiwań rynkowych. Ponadto wprowadzony zostanie mechanizm spłaty kapitału mający na celu ograniczenie tworzenia nadwyżki kapitału w NLB; w ramach tego mechanizmu NLB będzie zobowiązany do wypłacania dywidend za lata obrotowe 2015, 2016 i 2017 obliczanych na podstawie rosnącej wartości procentowej wszelkiej nadwyżki kapitału. Mechanizm spłaty kapitału zapewni, aby nadwyżka kapitału wykraczająca poza minimalne wymogi dotyczące kapitału ustawowego nie pozwalała bankowi na rozpoczęcie nowej działalności przed zwróceniem kapitału państwu.
- (152) Niezależnie od zakazu wypłacania dywidend, aby umożliwić NLB d.d. otrzymanie dywidend od swoich jednostek zależnych oraz aby uniknąć gromadzenia w nich rezerw płynności, spółki należące do grupy mogą wypłacać dywidendy. Spółki te mogą wypłacać tego rodzaju dywidendy, jeżeli NLB d.d. — bezpośrednio lub pośrednio — jest udziałowcem większościowym, a wszyscy zewnętrzni udziałowcy razem posiadają mniej niż [10–20] % udziałów i praw głosu w danej spółce. Komisja uważa, że możliwość wypłacania przez jednostki zależne dywidend na rzecz NLB d.d. przyczynia się do ograniczania kwoty pomocy do niezbędnego minimum, umożliwi zapewnienie odpowiedniego stopnia elastyczności w odniesieniu do skutecznego zarządzania skonsolidowanym kapitałem i płynnością NLB oraz ułatwi spłatę kwoty pomocy. Fakt, że dzięki temu rozwiązaniu udziałowcy mniejszościowi jednostek zależnych również otrzymaliby część dywidend, stanowi proporcjonalny efekt mnożnikowy względem tych korzyści, uwzględniając w szczególności stosunkowo niską kwotę dywidend wypłacanych ostatecznie wszystkim udziałowcom innym niż udziałowcy NLB d.d., która nie przekroczy o więcej niż jedną dziesiątą kwoty dywidend ostatecznie wypłacanych NLB d.d.
- (153) Po pierwsze, zobowiązania udziałowców i właścicieli długów podporządkowanych dotyczące podziału obciążenia są zgodne z komunikatem w sprawie restrukturyzacji uzupełnionym komunikatem bankowym z 2013 r.
- (154) W tym względzie Słowenia zobowiązała się, aby zanim przyznana zostanie NLB jakkolwiek pomoc państwa (tj. trzecie dokapitalizowanie i przekazanie BAMC aktywów o obniżonej jakości), bank ten dokonał pełnego odpisu obniżającego wartość kapitału własnego i niespłaconych długów podporządkowanych jego udziałowców w celu zapewnienia zgodności z wymogami zawartymi w komunikacie bankowym z 2013 r. Komisja z zadowoleniem zauważa, że wkład właścicieli długów podporządkowanych zapewniono w możliwie największym stopniu, zapewniając tym samym odpowiedni podział obciążenia. Zastrzyki kapitałowe państwa zostaną zrealizowane wyłącznie po pełnym wykonaniu uregulowania sytuacji w odniesieniu do właścicieli długów podporządkowanych. Taki porządek zapewnia konieczność wniesienia pełnego wkładu w koszty restrukturyzacji banku przed wszystkimi istniejącymi właścicielami długów podporządkowanych przed podjęciem działań przez państwo. Państwo będzie w związku z tym właścicielem 100 % udziałów banku po przeprowadzeniu trzeciego dokapitalizowania w porównaniu z 33,1 % przed pierwszym zastrzykiem kapitałowym dokonany przez państwo.
- (155) Po drugie, zgodnie z pkt 24 komunikatu w sprawie restrukturyzacji odpowiednia opłata z tytułu kapitału państwowego również stanowi środek do osiągnięcia podziału obciążenia.

⁽¹⁹⁾ Zgodnie z definicją zawartą w art. 26 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

- (156) Jeżeli chodzi o pierwsze i drugie dokapitalizowanie, Komisja zauważa, że przeprowadzono je według cen zgodnych z zasadami dotyczącymi podziału obciążenia⁽²⁰⁾. W odniesieniu do trzeciego dokapitalizowania uwzględnionego w planie restrukturyzacji państwo stanie się właścicielem 100 % udziałów banku po dokapitalizowaniu, maksymalizując tym samym podział obciążenia. Komisja ustaliła już również, że przekazanie BAMC aktywów o obniżonej jakości zostaje odpowiednio wynagrodzone.
- (157) Po trzecie, jeżeli chodzi o pokrycie kosztów restrukturyzacji wynikających z planu restrukturyzacji poprzez zastosowanie przez NLB środków wewnętrznych, NLB podejmie środki ograniczające koszty, które to środki doprowadzą do zmniejszenia kosztów operacyjnych z 368 mln EUR na dzień 31 grudnia 2012 r. do [250–300] mln EUR na dzień 31 grudnia 2017 r. w scenariuszu podstawowym. Plan restrukturyzacji przewiduje również zbycie co najmniej [80–90] % działalności banku niebędącej jego działalnością podstawową. Ponadto wprowadza się mechanizm spłaty kapitału umożliwiający wypłatę dywidend państwu na lata obrotowe 2015, 2016 i 2017 w jak największym stopniu, nie zagrażając wymogom banku dotyczącym kapitału ustawowego.
- (158) Po czwarte, oprócz wspomnianych środków strukturalnych Słowenia zobowiązała się również do przestrzegania zakazu wypłaty kuponów, zakazu nabywania oraz zakazu reklamowania i stosowania agresywnych praktyk handlowych.
- (159) Komisja zauważa, że zobowiązanie do niewypłacania kuponów nie ma zastosowania do nowo wyemitowanych instrumentów, pod warunkiem że żadna wypłata kuponu z tytułu takich nowo wyemitowanych instrumentów nie spowoduje powstania zobowiązania prawnego do dokonania jakichkolwiek wypłat kuponów z tytułu papierów wartościowych NLB istniejących w momencie przyjęcia niniejszej decyzji⁽²¹⁾. Komisja przyjmuje przedmiotowe ograniczenie zakazu wypłaty kuponów, które ma na celu umożliwić grupie zgromadzenie nowego kapitału hybrydowego na rynku zgodnie z pkt 26 komunikatu w sprawie restrukturyzacji. Emitowanie podporządkowanych papierów wartościowych po dniu przyjęcia niniejszej decyzji pozwoli bankowi zgromadzić dodatkowe fundusze i kapitał hybrydowy, nie powodując jednocześnie wypłaty kuponów z tytułu istniejących papierów wartościowych, a w szczególności z tytułu istniejącego długu podporządkowanego. Z uwagi na ograniczenie zakazu wypłaty kuponów bank będzie zatem w stanie emitować dodatkowy kapitał Tier I zgodnie z CRR, co może potencjalnie obniżyć kapitał, jaki jest mu potrzebny w postaci kapitału własnego. W tym względzie należy przypomnieć, że kupony muszą być nieobowiązkowe i nie mogą być obowiązkowe w przypadku instrumentów dłużnych, aby mogły kwalifikować się jako kapitał Tier I zgodnie z CRR. Ponadto w bieżącym przypadku można również zauważyć, że po dokonaniu pełnego odpisu aktualizującego wartość kapitału własnego udziałowców NLB oraz niespłaconego długu podporządkowanego w banku nie pozostaje już żaden kapitał własny ani żaden dług podporządkowany. Ograniczenie zakazu wypłaty kuponów nie podważa skuteczności tego rodzaju zakazu wypłaty kuponów, który jest rozważany w komunikacie w sprawie restrukturyzacji, ponieważ zobowiązanie przedstawione przez NLB stanowiące, że wypłata kuponów z tytułu nowych instrumentów nie spowoduje powstania zobowiązania prawnego do dokonania jakichkolwiek wypłat kuponów z tytułu istniejących papierów wartościowych NLB, zapobiegnie niepotrzebnemu wpływowi kapitału.
- (160) W związku z tym podział obciążenia dotyczący kapitału własnego, posiadaczy kapitału hybrydowego i właścicieli długów podporządkowanych, ograniczeń kosztów, zbyć i odpowiedniego wynagrodzenia z tytułu pomocy stanowi wystarczający wkład własny NLB w koszty jego restrukturyzacji.
- (161) Ze względu na wymienione powody Komisja stwierdza, że w planie restrukturyzacji przewiduje się odpowiedni wkład własny i podział obciążenia.
- (iii) Środki ograniczające zakłócenia konkurencji
- (162) Ponadto w sekcji 4 komunikatu w sprawie restrukturyzacji zawarto wymóg, zgodnie z którym plan restrukturyzacji musi zawierać środki ograniczające zakłócenia konkurencji. Przedmiotowe środki powinny być dostosowane do konkretnych zakłóceń występujących na rynkach, na których działa bank będący beneficjentem po restrukturyzacji. Charakter i forma takich środków zależą od dwóch kryteriów: po pierwsze od kwoty pomocy oraz warunków i okoliczności, w jakich ją przyznano; a po drugie od cech rynków, na których beneficjent będzie działał. Ponadto Komisja musi wziąć pod uwagę zakres wkładu własnego beneficjenta oraz podział obciążenia w okresie restrukturyzacji.
- (163) NLB otrzymał pomoc państwa w postaci zastrzyków kapitałowych i środków dotyczących aktywów o obniżonej jakości w kwocie do 2,321 mld EUR odpowiadającej 20 % wartości aktywów ważonych ryzykiem NLB⁽²²⁾. Odpowiednie wynagrodzenie z tytułu pomocy oraz konieczność wdrożenia środków mających na celu ograniczenie ewentualnych zakłóceń konkurencji są niezbędne, w szczególności ze względu na stosunkowo znaczną kwotę pomocy.

⁽²⁰⁾ Zob. motyw 50–63 pierwszej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie oraz motyw 73–88 drugiej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania.

⁽²¹⁾ Inne decyzje odnoszą się do podobnych zobowiązań: zob. motyw 218 decyzji Komisji w sprawie restrukturyzacji Royal Bank of Scotland i uczestnictwo w programie ochrony aktywów C(2009) 10112 final (Dz.U. C 119 z 7.5.2010, s. 1) oraz motyw 165 decyzji Komisji w sprawie restrukturyzacji Lloyds Banking Group C(2009) 9087 final (Dz.U. C 46 z 24.2.2010, s. 2).

⁽²²⁾ Aktywa ważne ryzykiem na grudzień 2012 r.

- (164) Pierwszym środkiem, który ograniczy zakłócenia konkurencji, jest zbycie udziałów NLB w [...]. Zbycie [...] zmniejszy udział NLB w rynku [...]. Zbycie [...] NLB przyczyni się również do ograniczenia udziału NLB w rynku oraz otwarcia rynku na konkurencję.
- (165) Zmniejszenie obecności NLB na rynku w zakresie udzielania kredytów sektorom korporacyjnym, tj. sektorowi budownictwa, transportowemu i finansowemu spółkom holdingowym, jest możliwe do osiągnięcia dzięki rocznym ograniczeniom dotyczącym aktywów ważonych ryzykiem w tych sektorach.
- (166) Dodatkowo NLB zaprzestanie działalności leasingowej, faktoringowej i forfeitingowej oraz działalności niezwiązanej z działalnością podstawową w Słowenii i poza jej granicami, aby przyczynić się w dalszym stopniu do ograniczenia ewentualnego efektu mnożnikowego otrzymanej pomocy państwa względem działalności niebędącej jego podstawową działalnością bankową.
- (167) NLB będzie nadal prowadził działalność w warunkach ograniczających zakłócenia konkurencji. NLB, jako bank jednej linii biznesowej z udoskonaloną polityką zarządzania ryzykiem i polityką ładu korporacyjnego oraz wydajniejszą polityką udzielania kredytów opierającą się na usprawnionej wycenie, która pozwoli na osiągnięcie stopy zwrotu z kapitału własnego z tytułu nowych kredytów w wysokości [10–20] % na dzień 31 grudnia 2017 r., nie będzie oferował swoim klientom nadmiernie preferencyjnych warunków. Powyższe elementy wspierają rentowność NLB, ale również ograniczają zakłócenia konkurencji.
- (168) Słowenia zobowiązała się do przestrzegania zakazu nabywania, zapewniając, by NLB nie wykorzystywał otrzymanej pomocy państwa w celu nabycia jakichkolwiek nowych działalności. Ponadto wdrożono mechanizm spłaty kapitału umożliwiający NLB wypłatę dywidend państwu za lata obrotowe 2015, 2016 i 2017 w jak największym zakresie, nie zagrażając wymogom banku dotyczącym kapitału ustawowego. Wspomniany mechanizm spłaty kapitału zapewni, aby nadwyżka kapitału wykraczająca poza minimalne wymogi dotyczące kapitału ustawowego nie pozwalała bankowi na rozpoczęcie nowej działalności przed zwróceniem kapitału państwu.
- (169) Oprócz wspomnianych środków strukturalnych Słowenia zobowiązała się również do szeregu ograniczeń dotyczących postępowania zapobiegających zakłóceniom konkurencji. Komisja z zadowoleniem przyjmuje zakaz reklamowania pomocy państwa i zakaz stosowania agresywnych praktyk handlowych, co zapobiega wykorzystaniu pomocy przez NLB do finansowania zachowań antykonkurencyjnych na rynku.
- (170) Biorąc pod uwagę przedstawione połączenie środków i zobowiązań, istnieją wystarczające zabezpieczenia, aby ograniczyć ewentualne zakłócenia konkurencji w kontekście kwoty pomocy przyznanej NLB.

8.2.4. Monitorowanie planu restrukturyzacji

- (171) Zgodnie z sekcją 5 komunikatu w sprawie restrukturyzacji uzupełnionego komunikatem bankowym z 2013 r. Komisja wymaga regularnych sprawozdań w celu weryfikowania, czy dany plan restrukturyzacji jest właściwie wdrażany. Słowenia wyznaczy powiernika ds. monitorowania, który będzie przedstawiał Komisji półroczne sprawozdania z monitorowania.
- (172) Aby zapewnić właściwe wdrożenie planu restrukturyzacji w trakcie jego obowiązywania, władze Słowenii podejmą wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia spełnienia przez NLB zobowiązań wymienionych w dokumencie zawierającym podstawowe ustalenia.
- (173) Ponadto prawidłowe wdrożenie planu restrukturyzacji oraz pełne i prawidłowe wykonanie wszystkich zobowiązań przedstawionych w dokumencie zawierającym podstawowe ustalenia dołączonym do załącznika do niniejszej decyzji będzie stale monitorowane przez niezależnego, posiadającego odpowiednie kwalifikacje powiernika ds. monitorowania. Powiernik ds. monitorowania będzie miał nieograniczony dostęp do wszelkich informacji niezbędnych do monitorowania wdrażania niniejszej decyzji. Komisja lub powiernik ds. monitorowania może zażądać od NLB wyjaśnień i informacji. Słowenia i NLB będą w pełni współpracować z Komisją i powiernikiem ds. monitorowania w zakresie wszelkich pytań związanych z monitorowaniem.

8.2.5. Wnioski i zamknięcie wszczętego postępowania w sprawie planu restrukturyzacji

- (174) Komisja zauważa, że plan restrukturyzacji przedstawiony przez Słowenię w odpowiedni sposób odnosi się do kwestii rentowności (w tym ładu korporacyjnego), podziału obciążenia i zakłócenia konkurencji oraz jest zgodny z wymogami zawartymi w komunikacie w sprawie restrukturyzacji uzupełnionym komunikatem bankowym z 2013 r.
- (175) Komisja pozbywa się zatem wątpliwości co do zgodności planu restrukturyzacji, które przedstawiono w drugiej decyzji w sprawie pomocy na ratowanie i o wszczęciu postępowania.

9. WNIOSEK

- (176) Komisja stwierdza, że pierwsze, drugie i trzecie dokapitalizowanie NLB przez państwo oraz przekazanie BAMC aktywów o obniżonej jakości stanowi pomoc restrukturyzacyjną na rzecz NLB.
- (177) Komisja stwierdza, że środki restrukturyzacyjne składające się z pierwszego, drugiego i trzeciego dokapitalizowania oraz przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości są odpowiednie, by umożliwić przywrócenie długoterminowej rentowności NLB, są wystarczające pod względem podziału obciążeń oraz odpowiednie i proporcjonalne, aby zrekompensować skutki zakłóceń na rynku wywołane przez omawiane środki pomocy. W związku z powyższym Komisja uznaje, że przedstawiony plan restrukturyzacji spełnia kryteria komunikatu w sprawie restrukturyzacji uzupełnionego komunikatem bankowym z 2013 r. oraz komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości dostosowanego i uzupełnionego komunikatem bankowym z 2013 r. W związku z tym omawiane środki restrukturyzacyjne można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE. Pierwsze, drugie i trzecie dokapitalizowanie oraz przekazanie BAMC aktywów o obniżonej jakości można zatem zatwierdzić zgodnie z planem restrukturyzacji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc restrukturyzacyjna udzielona NLB przez Republikę Słowenii, składająca się z pierwszego dokapitalizowania w wysokości 250 mln EUR, drugiego dokapitalizowania w wysokości 382,9 mln EUR, trzeciego dokapitalizowania w wysokości 1 558 mln EUR oraz przekazania BAMC aktywów o obniżonej jakości obejmującego element pomocy w wysokości 130 mln EUR, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W świetle planu restrukturyzacji i zobowiązań określonych w załączniku pomoc restrukturyzacyjna jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Słowenii.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 grudnia 2013 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. udziały kapitałowe niezwiązane z działalnością podstawową stanowiły aktywa o łącznej wartości [950–1 000] mln EUR.

- (4.1) Wymienione powyżej udziały kapitałowe zostaną zbyte (tj. sprzedane, upłynnione lub zlikwidowane) lub ich zbycie zostanie przeprowadzone w takim zakresie, aby obniżyć wartość aktywów w ramach wspomnianych udziałów kapitałowych co najmniej o [40–50] % (tj. co najmniej do poziomu [550–600] mln EUR) do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz co najmniej o [80–90] % (tj. co najmniej do poziomu [150–200] mln EUR) do dnia 31 grudnia 2016 r.
- (4.2) Zbycie udziału kapitałowego uznaje się za zakończone, gdy odpowiednie przedsiębiorstwo upłynniono lub zlikwidowano bądź NLB d.d. zawarł wiążącą umowę kupna i sprzedaży w odniesieniu do odpowiedniego udziału kapitałowego z co najmniej jednym nabywcą, który jest niezależny i niepowiązany z NLB.
- (4.3) Działalność komercyjna w ramach udziałów kapitałowych, które nie zostały zbyte w terminach określonych w ppkt (i) powyżej, np. z powodu zawisłych spraw lub sporów z innymi udziałowcami, zostanie zakończona zgodnie z okresem trwania i charakterem działalności podstawowej. Nie będzie prowadzona żadna nowa działalność (poza przymusowymi przedłużeniami istniejących zobowiązań). W takim przypadku odpowiednie zbycie uznaje się za zakończone, jeżeli aktywa razem w ramach danego udziału kapitałowego zredukowano do 10 % w porównaniu z aktywami razem w ramach tego udziału kapitałowego według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. lub jeżeli wszczęto urzędowe postępowanie likwidacyjne bądź jeżeli wymogi kapitałowe dotyczące danych jednostek zależnych nie przekraczają łącznej wartości 5 mln EUR na poziomie skonsolidowanym.
- (4.4) W przypadku gdy NLB nie zrealizuje celu w zakresie redukcji aktywów na 2015 r., należy wdrożyć natychmiastowe działania naprawcze i powiadomić Komisję.
- (4.5) W przypadku gdy NLB nie zrealizuje celu w zakresie redukcji aktywów na 2016 r., NLB d.d. udzieli powiernikowi ds. zbycia (wyznaczonemu zgodnie z pkt 19) wyłącznego mandatu do sprzedaży do dnia [...] r. wymienionych powyżej udziałów kapitałowych (lub ich pozostałości) co najmniej jednemu nabywcy, który spełnia wymogi określone w pkt 4.2 powyżej.
- (4.6) W każdym przypadku udziały kapitałowe zostaną zbyte w sposób zgodny ze zobowiązaniami.
- (5) **[Sprzedaż udziałów kapitałowych w spółkach joint venture]** — NLB d.d. sprzeda wszystkie swoje udziały kapitałowe w następujących przedsiębiorstwach do dnia [...] r.:
  - [...]
  - [...]
  - [...]
  - [...]
  - [...]
  - [...]
- (5.1) Sprzedaż wspomnianych powyżej udziałów kapitałowych w spółkach joint venture uznaje się za zakończoną, gdy (i) NLB zawarł wiążącą umowę w odniesieniu do odpowiedniego udziału kapitałowego z co najmniej jednym nabywcą, który jest niezależny i niepowiązany z NLB; (ii) własność spółek joint venture ograniczono do [...] %.
- (5.2) W przypadku gdy NLB nie zawarł wiążącej umowy kupna i sprzedaży dotyczącej każdego z wymienionych powyżej udziałów kapitałowych ani nie ograniczył swojej własności do poziomu [...] % [...], NLB d.d. udzieli powiernikowi ds. zbycia (wyznaczonemu zgodnie z pkt 19) wyłącznego mandatu do sprzedaży do dnia [...] r. powyższych udziałów kapitałowych (lub ich pozostałości) co najmniej jednemu nabywcy, który spełnia wymogi określone w pkt 5.1 powyżej.

- (5.3) W każdym przypadku udziały kapitałowe zostaną sprzedane w sposób zgodny ze zobowiązaniami.
- (6) **[Sprzedaż udziałów kapitałowych w bankach]** — NLB d.d. sprzedaje swoje udziały kapitałowe w [...] do dnia [...] r. Sprzedaż udziału kapitałowego uznaje się za zakończoną, gdy NLB d.d. zawrze wiążącą umowę kupna i sprzedaży w odniesieniu do odpowiedniego udziału kapitałowego z co najmniej jednym nabywcą, który spełnia następujące wymogi: (i) jest niezależny i niepowiązany z NLB; (ii) posiada zasoby finansowe, udowodnione doświadczenie oraz zachętę do utrzymania i rozwijania nabytego przedsiębiorstwa lub spółek jako rentownej i aktywnej siły konkurencyjnej; (iii) na pierwszy rzut oka nie powoduje problemów w zakresie konkurencji ani nie stwarza ryzyka opóźnienia realizacji zobowiązań i należy w uzasadniony sposób oczekiwać od niego, że uzyska od odpowiednich organów regulacyjnych wszystkie niezbędne zezwolenia na nabycie danego przedsiębiorstwa. W przypadku gdy NLB d.d. nie zawrze wiążącej umowy kupna i sprzedaży dotyczącej jego udziałów kapitałowych w [...] do dnia [...] r., NLB d.d. udzieli powiernikowi ds. zbycia (wyznaczonemu zgodnie z pkt 19) wyłącznego mandatu do sprzedaży do dnia [...] r. wspomnianych udziałów kapitałowych (lub ich pozostałości) co najmniej jednemu nabywcy, który spełnia wymogi określone w niniejszym pkt 6, bez określenia ceny minimalnej.
- (6.1) NLB d.d. dokona również pełnego zbycia swojego udziału kapitałowego w [...] do dnia [...] r. Jeżeli NLB d.d. nie dokona pełnego zbycia udziału kapitałowego w [...] do dnia [...] r., NLB d.d. z własnej inicjatywy zaproponuje, w pełni poprzez każdy środek, decyzję lub uchwałę udziałowców niezbędne, aby rozpocząć wygaszanie [...], począwszy od dnia [...] r. do czasu wygaśnięcia portfela kredytowego (maksymalnie trzy lata), zgłasza na ich rzecz i wykona je. W każdym przypadku NLB d.d. z własnej inicjatywy zaproponuje, w pełni poprzez każdy środek, decyzję lub uchwałę udziałowców niezbędne, aby do dnia [...] r. powstrzymać [...] od udzielania jakichkolwiek nowych pożyczek, zgłasza na ich rzecz i wykona je.
- (7) **[Ograniczenie transakcji kredytowych i zamknięcie [...]]** — NLB d.d. ograniczy swoją obecność na rynku poprzez:
- a) zamknięcie [...] do dnia [...] r.;
- b) ograniczenie transakcji kredytowych w Słowenii z:
- b.1) finansowymi spółkami holdingowymi [kody SIC 64.200, 64.300, 64.920, 64.990, 70.100, 70.200, 70.220 ⁽¹⁾]; aktywa wazone ryzykiem („RWA”) w ramach przedmiotowego portfela wynosiły [500–550] mln EUR według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. NLB d.d. zapewni ograniczenie wspomnianego portfela aktywów wazonych ryzykiem zgodnie z następującym harmonogramem:

Koniec 2013 r.	Koniec 2014 r.	Koniec 2015 r.	Koniec 2016 r.	Połowa 2017 r.	Koniec 2017 r.
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

- b.2) klientami korporacyjnymi z sektora transportu z ekspozycją powyżej 1 mln [kody SIC 49.392, 49.410, 50.200, 51.100, 52.290 ⁽²⁾]; aktywa wazone ryzykiem w ramach przedmiotowego portfela wynosiły [100–150] mln EUR według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. NLB d.d. zapewni ograniczenie wspomnianego portfela aktywów wazonych ryzykiem zgodnie z następującym harmonogramem:

Koniec 2013 r.	Koniec 2014 r.	Koniec 2015 r.	Koniec 2016 r.	Połowa 2017 r.	Koniec 2017 r.
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

- b.3) klientami korporacyjnymi z sektora budownictwa z ekspozycją powyżej 5 mln [kody SIC 41.100, 41.200, 42.110, 42.220, 68.100 ⁽³⁾]; aktywa wazone ryzykiem w ramach przedmiotowego portfela wynosiły [900–950] mln EUR według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. NLB d.d. zapewni ograniczenie wspomnianego portfela aktywów wazonych ryzykiem zgodnie z następującym harmonogramem:

Koniec 2013 r.	Koniec 2014 r.	Koniec 2015 r.	Koniec 2016 r.	Połowa 2017 r.	Koniec 2017 r.
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽¹⁾ Definicja odnosi się również do stosownych kodów zapisanych w formacie XX.X oraz XX.XX (tj. 64.200 odnosi się również do 64.2. i 64.20).

⁽²⁾ Ta sama logika ma zastosowanie do finansowych spółek holdingowych.

⁽³⁾ Taka sama logika kodów, jak w odniesieniu do finansowych spółek holdingowych i sektora budownictwa.

- (7.1) Jeżeli w którymkolwiek ze wspomnianych trzech sektorów przedstawione cele w zakresie obniżenia aktywów ważonych ryzykiem nie zostaną zrealizowane w ponad [10–20] %, NLB d.d. powstrzyma się od podejmowania jakiejkolwiek nowej działalności kredytowej w Słowenii w stosownym sektorze do czasu osiągnięcia odpowiadającego mu celu w zakresie redukcji aktywów ważonych ryzykiem. Ponadto NLB natychmiast przedłoży Komisji plan awaryjny, w którym wykaże swoją zdolność do realizacji stosownego celu (stosownych celów) w zakresie redukcji aktywów ważonych ryzykiem do dnia 31 grudnia 2017 r.
- (8) **[Transakcje z klientami zagranicznymi]** — NLB d.d. powstrzyma się od podejmowania jakiejkolwiek nowej działalności kredytowej z klientami korporacyjnymi zarejestrowanymi poza Słowenią i niebędącymi członkami grup, których siedziba główna lub beneficjent końcowy znajduje się w Słowenii. NLB d.d. ograniczy swoją działalność z takimi klientami do prawidłowego wykonywania umów kredytowych i zarządzania nimi. Celem wyjaśnienia finansowanie handlu i wywozu w przypadku słoweńskich przedsiębiorstw w odniesieniu do państw trzecich oraz operacje skarbcowe z bankami zagranicznymi nie są objęte wspomnianym ograniczeniem.
- (9) **[Ład korporacyjny]** — Słowenia zobowiązuje się do wdrożenia w NLB zaktualizowanych struktur ładu korporacyjnego zgodnie z dyrektywą UE w sprawie wymogów kapitałowych i ze słoweńskimi przepisami krajowymi. Związane z tym niezbędne zmiany w wewnętrznych przepisach i zasadach NLB d.d. muszą zostać wprowadzone w terminie trzech miesięcy po przyjęciu decyzji Komisji w sprawie planu restrukturyzacji NLB. W szczególności:
- (9.1) Słowenia zobowiązuje się przestrzegać:
- zasad ładu korporacyjnego zgodnie z pkt 9.2–9.9;
  - ram i rozdzielenia obowiązków określonych w słoweńskich przepisach dotyczących przedsiębiorstw i przepisach bankowych/regulacyjnych w odniesieniu do udziałowców, zarządu i rady nadzorczej instytucji finansowych; oraz
  - wytycznych Komisji dotyczących ładu korporacyjnego i ram stosunków w odniesieniu do banków, w których państwo ma udziały;
- (9.2) zarząd NLB d.d. będzie posiadał wyłączne uprawnienia i obowiązki w zakresie zarządzania bieżącą działalnością NLB w sposób niezależny i w wyłącznym interesie banku. Rada nadzorcza ani zgromadzenie udziałowców lub przedstawicieli udziałowców nie mogą wydawać zarządowi żadnych instrukcji ani w żaden inny sposób wpływać na bieżące zarządzanie bankiem;
- (9.3) oprócz nadzoru i monitorowania przez radę nadzorczą żadna inna osoba prawna ani jednostka nie wydają instrukcji zarządowi; w szczególności żaden udziałowiec ani państwo nie wydają jakichkolwiek pośrednich lub bezpośrednich instrukcji zarządowi. Ma to również zastosowanie do posiedzenia zgromadzenia ogólnego, którego kompetencje decyzyjne są ograniczone do katalogu decyzji przewidzianych w prawodawstwie i statucie spółki. Ponadto osoby, które wykorzystują swój wpływ na przedsiębiorstwo w celu nakłonienia członków zarządu do działania w sposób przynoszący szkodę przedsiębiorstwu lub jego udziałowcom, muszą zrefundować przedsiębiorstwu wynikające z tego tytułu szkody;
- (9.4) do stosunków między bankiem a jego udziałowcami, w szczególności Słowenią, ma zastosowanie zasada pełnej konkurencji;
- (9.5) wszyscy członkowie rady nadzorczej przechodzą „test fit and proper”, tj. są wiarygodni i mają niezbędne umiejętności zawodowe do prawidłowego oceniania i monitorowania działalności NLB. Słowenia nie interweniuje w powoływanie członków rady nadzorczej i kadry zarządzającej w inny sposób niż poprzez nominowanie danych osób i wykonywanie swoich praw udziałowców na podstawie zwykłego słoweńskiego prawa spółek;
- (9.6) dwie trzecie miejsc i praw głosu w radzie nadzorczej i jej komitetach przyznaje się niezależnym ekspertom, tj. osobom, które nie są obecnie zatrudnione ani nie były zatrudnione w okresie 24 miesięcy przed powołaniem ich przez rząd słoweński i które obecnie nie pełnią funkcji przywódczej lub zarządczej w słoweńskiej partii politycznej ani nie pełniły takiej funkcji w okresie 24 miesięcy przed ich powołaniem;
- (9.7) NLB zapewni skuteczny, niezależny i obiektywny audyt wewnętrzny. W tym celu audyt wewnętrzny będzie podlegać wyłącznie komitetowi audytu zarządu i rady nadzorczej, w którym co najmniej jeden członek ma niedawne i stosowne doświadczenie finansowe, oraz będzie odpowiedzialny wyłącznie względem tych podmiotów. Co więcej, ustaleniom i zaleceniom audytu wewnętrznego poświęca się odpowiednią uwagę i omawia się je w ramach komitetu audytu/zarządu, a następnie opracowuje się stosowny plan działania w celu rozwiązania zidentyfikowanych problemów. Decyzja o zaniechaniu działań w odpowiedzi na ustalenia audytu wewnętrznego jest dobrze uzasadniona i na żądanie przedkładana powiernikowi ds. monitorowania;

- (9.8) NLB postępuje zgodnie z ostrożną i należytą strategią handlową nastawioną na uzyskanie stabilności przy jednoczesnym wdrażaniu zaplanowanych środków. NLB przeprowadzi następnie przegląd swoich wewnętrznych programów zachęt i polityki wynagrodzeń oraz podejmie kroki w celu zapewnienia, aby nie zachęcały one do podejmowania zbyt wysokiego ryzyka, aby były one nastawione na długoterminowe i stabilne cele oraz aby były przejrzyste. W wynagrodzeniu członków zarządu oraz pracowników banku na stanowiskach kierowniczych uwzględnia się wkład danej osoby w pozycję gospodarczą banku oraz konieczność stosowania poziomów wynagrodzeń ukierunkowanych na rynek tak, aby możliwe było zatrudnianie szczególnie odpowiednich osób, które mogą przyczynić się do osiągnięcia trwałego rozwoju biznesu. Polityka wynagrodzeń NLB i jego praktyki w tym zakresie będą zgodne z wytycznymi EUNB w sprawie polityki i systemów wynagrodzeń z dnia 10 grudnia 2010 r. Zmienny składnik rocznego wynagrodzenia będzie ograniczony następująco:
- zarząd: pięć miesięcznych wynagrodzeń;
  - pracownicy wykonujący zadania specjalne ⁽¹⁾ zatrudnieni w jednostce operacyjnej: pięć miesięcznych wynagrodzeń;
  - pracownicy wykonujący zadania specjalne zatrudnieni w innych jednostkach: trzy miesięczne wynagrodzenia.
- Wypłata co najmniej 50 % zmiennego składnika wynagrodzenia będzie odroczone przez okres trzech lat;
- (9.9) niezależnie od zobowiązania w pkt 9.8 powyżej, w każdym przypadku w odniesieniu do całego okresu restrukturyzacji, całkowite wynagrodzenie każdego członka zarządu oraz pracownika wykonującego zadania specjalne będzie ograniczone do stosownego poziomu. Całkowite wynagrodzenie każdej takiej osoby nie przekroczy 15-krotności krajowego średniego wynagrodzenia w Słowenii lub 10-krotności średniego wynagrodzenia w NLB d.d. Ograniczenia, o których mowa powyżej, będą miały stałe zastosowanie do końca okresu restrukturyzacji.
- (9.9.1) Po powiadomieniu powiernika ds. monitorowania NLB może dostosować powyższe maksymalne limity rocznego wynagrodzenia zgodnie ze stopą inflacji w Słowenii.
- (9.9.2) W granicach wyznaczonych przez prawo NLB wynagradza członków swoich organów i komitetów, pracowników i głównych agentów zgodnie z następującymi zasadami:
- wkład danej osoby w pozycję gospodarczą NLB, w szczególności w kontekście wcześniejszych strategii handlowych i zarządzania ryzykiem; oraz
  - konieczność stosowania systemu wynagrodzeń ukierunkowanego na rynek, tak aby było możliwe zatrudnianie szczególnie odpowiednich osób, które mogą przyczynić się do osiągnięcia trwałego wzrostu;
- (9.10) Słowenia zapewni, aby każdy bank będący własnością państwa pozostawał odrębną jednostką gospodarczą z niezależnymi kompetencjami decyzyjnymi w rozumieniu rozporządzenia WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw i obwieszczeniem Komisji dotyczącym kwestii jurysdykcyjnych. W szczególności Słowenia zapewnia, aby:
- wszelkie informacje poufne, szczególnie chronione informacje handlowe oraz dane osobowe przekazywane organom rządowym i oznaczone w ten sposób były odpowiednio traktowane i nie były przekazywane innym bankom i przedsiębiorstwom, w których państwo ma udziały;
  - rząd zarządzał swoimi udziałami w banku i utrzymywał je odrębnie od zarządzania swoimi interesami w każdym innym banku, w którym państwo ma udziały;
  - wykonywanie jakichkolwiek praw posiadanych przez państwo i zarządzanie interesami państwa w jakimkolwiek banku odbywało się na zasadach komercyjnych i nie zapobiegało, nie ograniczało, nie zakłócało ani znacząco nie zmniejszało ani nie hamowało skutecznej konkurencji. Każde zbycie udziałów państwa w spółce należy przeprowadzić w ramach przejrzystej, otwartej i konkurencyjnej procedury.
- (10) **[Zarządzanie ryzykiem i polityka kredytowa]** — NLB dokona przeglądu swoich procesów zarządzania ryzykiem, a w szczególności NLB d.d. oraz jego jednostki powiązane z podstawową działalnością bankową ⁽²⁾:

⁽¹⁾ Zgodnie z definicją w ramach polityki wynagrodzeń banku pracownikami wykonującymi zadania specjalne poza członkami zarządu są: (i) funkcja gospodarcza — pracownicy w jednostkach operacyjnych NLB d.d., osoby podejmujące bezpośrednie ryzyko: dyrektorzy drugiego szczebla kierownictwa, dyrektorzy działów rynków finansowych, dyrektorzy oddziałów detalicznych, dyrektorzy korporacyjnych ośrodków biznesowych (duże przedsiębiorstwa, MŚP); (ii) wspólna funkcja — dyrektorzy drugiego i trzeciego szczebla kierownictwa, pracownicy włączeni w system kontroli wewnętrznej (audyt wewnętrzny itp.) oraz inne niezależne funkcje kontrolne (zarządzanie ryzykiem itp.), kierownik ds. bezpieczeństwa informacji (Chief Information Security Officer, CISO); (iv) inni pracownicy, których łączny roczny dochód przekracza 100 000 EUR brutto.

⁽²⁾ NLB Razvojna banka, NLB Montenegro banka, NLB Banka Tuzla, Tutunska banka, NLB Banka Priština and NLB Bank Beograd.

- (10.1) będą wyceniać każdy nowy kredyt (przy czym za nowy kredyt uznaje się każde nowe przedsiębiorstwo niezwiązane z istniejącą transakcją), stosując właściwe narzędzie wewnętrznej wyceny (takie jak obecnie stosowany „Kreditni Kalkulator” i jego przyszłą wersję) lub (w przypadku ekspozycji detalicznych na rynku masowym i ekspozycji MŚP⁽¹⁾) stosując odpowiednie wytyczne dotyczące wewnętrznej wyceny. Wycena nowych kredytów będzie uznawana za odpowiednią, jeżeli nowy kredyt przyczyni się do osiągnięcia dodatniej stopy zwrotu z kapitału własnego przed opodatkowaniem („RoE”) w wysokości co najmniej [...] % w 2014 r., [...] % w 2015 r., [...] % w 2016 r. i [...] % w 2017 r. z poszczególnych kredytów lub w odniesieniu do każdej relacji z klientem. Obliczanie stopy zwrotu z kapitału własnego w odniesieniu do relacji z klientem może obejmować dochód z odsetek, opłaty oraz inne połączone produkty tego samego klienta. Obliczanie stopy zwrotu z kapitału własnego na poziomie klientów i wycenę zgodnie z minimalną stopą zwrotu z kapitału własnego należy wprowadzić do dnia 30 czerwca 2014 r. na poziomie samodzielnym i do dnia 31 grudnia 2014 r. w odniesieniu do wszystkich jednostek powiązanych z podstawową działalnością bankową.
- a) Do celów wspomnianego obliczenia można uwzględnić wartość średniej ważonej wszystkich kredytów jednego klienta (od daty niniejszej decyzji), inne transakcje handlowe lub bankowe, za które pobiera się opłaty, przyczyniające się do rentowności relacji z tym samym klientem, tak aby nowy kredyt mógł generować niższy zwrot, jeżeli jest kompensowany przychodami z innych transakcji handlowych lub bankowych, za które pobiera się opłaty. W przypadku nowych kredytów prowadzi się dokumentację kredytową, w której wskazuje się stopę zwrotu z kapitału własnego obliczoną przed zawarciem umowy w odniesieniu do poszczególnych kredytów lub innych istniejących ekspozycji w odniesieniu do danego klienta z uwzględnieniem transakcji handlowych lub bankowych, za które pobiera się opłaty. W przypadku transakcji detalicznych na rynku masowym i transakcji związanych z MŚP wspomnianą stopę zwrotu z kapitału własnego obliczoną przed zawarciem umowy można zastąpić zweryfikowaniem, że dana transakcja jest zgodna z wytycznymi dotyczącymi wewnętrznej wyceny, oraz scentralizowanym wykazaniem, że wytyczne dotyczące wyceny zapewniają stopę zwrotu z kapitału własnego w wysokości [...] % w 2014 r., [...] % w 2015 r., [...] % w 2016 r. i [...] % w 2017 r.
- b) Każde odchylenie od wyceny skutkujące niższym poziomem cen będzie dokumentowane. Wspomniana dokumentacja będzie zawierać szczegółowe uzasadnienie handlowe dla odchylenia i będzie przedstawiana powiernikowi ds. monitorowania. Łączna wysokość odchyżeń nie przekroczy wysokości określonych w pkt 10.6.
- c) Umowy kredytowe nieobjęte wspomnianym systemem polityki wycen: transakcje ze stronami powiązanymi (tj. członkami grupy i pracownikami), przypadki restrukturyzacji (klienci kategorii D, E i C z opóźnieniami w płatnościach wynoszącymi ponad 90 dni) oraz wszystkie transakcje na rynku pieniężnym;
- (10.2) dostosują proces ratingu kredytowego tak, aby analiza sprawozdań finansowych i punktowa ocena kredytowa wskazujące co najmniej parametry dźwigni finansowej i wyników działalności, takie jak stopa zwrotu z kapitału, wskaźnik pokrycia odsetek zyskiem EBIT, dług/EBITDA, dług/(dług+kapitał własny) itp., były brane pod uwagę przed podjęciem nowego zaangażowania kredytowego z klientem handlowym. Co roku należy dokonywać ponownej oceny każdego klienta, w odniesieniu do którego ekspozycja NLB d.d. przekracza 1 mln EUR;
- (10.3) dokumentują wszystkie decyzje restrukturyzacyjne, tj. wszystkie nowe umowy kredytowe z zagrożonymi klientami korporacyjnymi z ekspozycją powyżej 10 000 EUR, oraz załączają w dokumentacji porównanie alternatywnych rozwiązań, takich jak wykonanie zabezpieczenia i zakończenie zobowiązania, wskazując, że wybrano rozwiązanie, które zapewni maksymalną wartość bieżącą netto dla banku. Jeżeli nie można uzyskać stopy zwrotu z kapitału własnego w wysokości co najmniej [...], decyzje restrukturyzacyjne będą takie, aby bank był w stanie zakończyć zobowiązanie co najmniej raz na 12 miesięcy. W przypadku gdy NLB d.d. nie posiada wyłącznego prawa do przyjmowania, proponowania lub zatwierdzania porozumień w sprawie restrukturyzacji lub do podejmowania decyzji restrukturyzacyjnych, wykonuje on swoje prawa zgodnie z powyższymi zasadami. Powiernikowi ds. monitorowania przedstawiany będzie regularnie wykaz wszystkich ostatnich decyzji restrukturyzacyjnych (co najmniej raz na 6 miesięcy). Dokumentacja każdej decyzji restrukturyzacyjnej będzie przedstawiana powiernikowi ds. monitorowania na jego żądanie;
- (10.4) zapewnią, aby urzędnicy ds. kredytów zatwierdzający kredyty na rzecz MŚP i klientów korporacyjnych wzięli udział w szkoleniach wewnętrznych, w ramach których zapoznają się z procesem ratingu kredytowego i uznają metodykę wyceny nie później niż do dnia 30 czerwca 2014 r.;
- (10.5) wprowadzą udoskonalenie procesu ratingu kredytowego do pełnego systemu opartego na ratingach wewnętrznych, zatwierdzonego przez Bank Słowenii, nie później niż do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- (10.6) w przypadku gdy powiernik ds. monitorowania ujawni, że NLB nie spełnia któregokolwiek ze zobowiązań w ramach niniejszego pkt 10, NLB d.d. przedstawi powiernikowi ds. monitorowania plan naprawczy, w którym wskaże działania, jakie podjął i zamierza podjąć w celu uniknięcia naruszenia w następnym kwartale. Plan zostanie przedłożony powiernikowi ds. monitorowania w terminie, tak aby mógł on złożyć z tego planu sprawozdanie w ramach swojego półrocznego sprawozdania dla Komisji. Jeżeli plan naprawczy nie da oczekiwanych rezultatów i nie spowoduje osiągnięcia oczekiwanych celów, NLB d.d. ograniczy na okres

(¹) Średnie przedsiębiorstwa: przedsiębiorstwa z ekspozycją na poziomie od 500 000 EUR do 10 mln EUR na poziomie grupy NLB lub z przychodami w wysokości od 2,5 mln EUR do 50 mln EUR przez dwa kolejne lata; małe przedsiębiorstwa: przedsiębiorstwa z ekspozycją na poziomie do 500 000 EUR na poziomie grupy NLB lub z przychodami do 2,5 mln EUR przez dwa kolejne lata.

- 12 miesięcy — począwszy od kwartału następującego po zgłoszeniu takiego naruszenia zobowiązań — nowy wolumen udzielanych kredytów na dany okres sprawozdawczy do 66 % nowego wolumenu kredytów ⁽¹⁾ w okresie sprawozdawczym, w którym doszło do naruszenia zobowiązania. Nie ma to zastosowania do pojedynczego naruszenia zobowiązania w ramach pkt 10.1, 10.2 i 10.3, pod warunkiem że dalsze dochodzenie przeprowadzone przez powiernika ds. monitorowania ujawni, iż takie naruszenie można uznać za odosobniony błąd lub przeoczenie oraz że nie ma dowodów wskazujących na to, by takie naruszenie miało wpływ na całkowity wolumen w odniesieniu do klienta obejmujący umowy w wysokości ponad [...] mln EUR.
- (11) **[Niedyskryminacja]** — słoweńskie spółki będące własnością państwa w żaden sposób nie będą traktowane bardziej korzystnie niż spółki niebędące własnością państwa (niedyskryminacja). Przez cały okres restrukturyzacji NLB d.d. powinien udostępniać roczne sprawozdanie, w którym porównuje się warunki udzielania kredytów mające zastosowanie do spółek będących własnością państwa oraz podobnych spółek prywatnych.
- (12) **[Zobowiązania dotyczące postępowania]** — Słowenia zobowiązuje się wprowadzić następujące gwarancje dotyczące postępowania w odniesieniu do restrukturyzacji NLB:
- (12.1) **[zakaz reklamy i agresywnych strategii handlowych]** — nałożenie zakazu reklamy związanej ze wsparciem państwowym na rzecz NLB i z udziałami państwa w NLB (lub z jakąkolwiek przewagą konkurencyjną wynikającą w jakikolwiek sposób z pomocy na rzecz NLB lub z udziałami państwa w NLB) oraz zapobieganie stosowaniu przez NLB jakichkolwiek agresywnych strategii handlowych, których nie mógłby realizować bez wsparcia państwowego (zakaz reklamy);
- (12.2) **[mechanizm spłaty kapitału i zakaz dywidend]** — na podstawie zbadanego sprawozdania finansowego za ostatni rok NLB d.d. dokona na rzecz swoich udziałowców wypłaty następujących kwot w formie dywidendy:
- (i) za lata obrotowe 2015 i 2016 — niższą z następujących kwot: (i) 50 % nadwyżki kapitału powyżej mającego zastosowanie minimalnego wymogu kapitałowego na poziomie skonsolidowanym na podstawie prawa unijnego i słoweńskiego (uwzględniając filar 1 i 2) oraz bufor kapitałowy wynoszący 100 punktów bazowych; lub (ii) dochód netto za dany rok;
- (ii) za rok obrotowy 2017 — niższą z następujących kwot: (i) 100 % nadwyżki kapitału powyżej mającego zastosowanie minimalnego wymogu kapitałowego na poziomie skonsolidowanym na podstawie prawa unijnego i słoweńskiego (uwzględniając filar 1 i 2) oraz bufor kapitałowy wynoszący 100 punktów bazowych; lub (ii) dochód netto za dany rok.
- (12.2.1) Nie naruszając kompetencji Banku Słowenii jako organu nadzoru bankowego NLB, wypłatę dywidend zawiesza się, całkowicie lub częściowo, jeżeli na podstawie uzasadnionego żądania NLB popartego przez powiernika ds. monitorowania uznaje się, że zagrazi ona wypłacalności banku w kolejnych latach.
- (12.2.2) Za lata obrotowe 2013 i 2014 nie zostaną wypłacone żadne dywidendy.
- (12.2.3) Jednostki zależne NLB d.d. są objęte zakazem dywidend na tych samych zasadach, określonych powyżej w odniesieniu do NLB d.d. Niezależnie od wspomnianego zakazu spółki należące do grupy NLB mogą wypłacać dywidendy swoim udziałowcom, jeżeli NLD d.d. — bezpośrednio lub pośrednio — jest udziałowcem większościowym i wszyscy zewnętrzni udziałowcy razem posiadają mniej niż [10–20] % udziałów i praw głosu w danej spółce;
- (12.3) **[zakaz wypłat kuponów]** — zapewnienie, aby NLB powstrzymał się w okresie restrukturyzacji od dokonywania jakichkolwiek płatności z tytułu instrumentów kapitałowych, o ile wspomniane płatności nie wynikają ze zobowiązania prawnego, oraz zapewnienie, aby nie wykonywał opcji kupna lub odkupu wspomnianych instrumentów bez wcześniejszego zatwierdzenia ze strony Komisji. Kupony od instrumentów kapitałowych będące w posiadaniu państwa można wypłacić, o ile takie płatności nie spowodują wypłat kuponów na rzecz innych inwestorów, które w innym wypadku nie byłyby obowiązkowe. Zobowiązanie do niewypłacania kuponów w okresie restrukturyzacji nie ma zastosowania do nowo wyemitowanych instrumentów (tzn. instrumentów wyemitowanych po ostatecznym zatwierdzeniu przez Komisję planu restrukturyzacji), pod warunkiem że żadna wypłata kuponu z tytułu takich nowo wyemitowanych instrumentów nie spowoduje powstania zobowiązania prawnego do dokonania wypłat kuponów z tytułu papierów wartościowych NLB istniejących w momencie przyjęcia decyzji restrukturyzacyjnej Komisji (zakaz wypłat kuponów);
- (12.4) **[zakaz nabywania]** — zapewnienie, aby NLB nie nabywał żadnych udziałów w jakimkolwiek innym przedsiębiorstwie. Dotyczy to zarówno przedsiębiorstwa, które ma formę prawną spółki, jak i pakietu aktywów, które tworzą przedsiębiorstwo;
- a) zwolnienie wymagające uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję: nie naruszając wspomnianego zakazu, NLB może po uzyskaniu zatwierdzenia ze strony Komisji nabyć przedsiębiorstwo, jeżeli w wyjątkowych okolicznościach jest to konieczne do przywrócenia stabilności finansowej lub do zapewnienia skutecznej konkurencji ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Nowy wolumen kredytów w danym okresie sprawozdawczym oznacza kwotę kredytu określoną w umowie w danym okresie sprawozdawczym.

⁽²⁾ Zob. pkt 41 komunikatu Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa, Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9.

- b) zwolnienie niewymagające uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję: NLB może nabyć udziały w przedsiębiorstwach, pod warunkiem że cena nabycia nie przekracza kwoty 1,5 mln EUR (0,01 % aktywów NLB razem według stanu na grudzień 2012 r.) w każdym poszczególnym przypadku oraz pod warunkiem że łączna cena nabycia uiszczona przez NLB z tytułu wszystkich takich nabyć w całym okresie restrukturyzacji nie przekracza kwoty 3,75 mln EUR (0,025 % aktywów NLB razem według stanu na grudzień 2012 r.);
- c) działania nieobjęte zakresem zakazu nabywania: 1) nabycia, które mają miejsce w ramach zwykłej działalności bankowej w zakresie zarządzania istniejącymi roszczeniami w odniesieniu do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji; 2) zbycia i restrukturyzacja w ramach grupy NLB, w tym wykup udziałowców mniejszościowych oraz wykup pozostałych udziałów NLB Vita od KBC.
- (13) **[Podział obciążenia]** — Słowenia zobowiązuje się do zapewnienia, aby przed przyznaniem jakiegokolwiek pomocy państwa kapitał własny i cały niespłacony dług podporządkowany istniejących udziałowców został w całości odpisany.
- (14) **[ograniczenie udziału państwa w spółce i [...]]** — do dnia [...] r. Słowenia ograniczy swój udział w NLB d.d. do poziomu [...] („[...]”). Jeżeli Słowenia nie zawarła a) wiążącej umowy (wiązących umów) kupna i sprzedaży w odniesieniu do sprzedaży jej udziału w NLB d.d. przewyższającego poziom [...] do dnia [...] r., Słowenia i NLB d.d. udzieli powiernikowi ds. zbycia (wyznaczonemu zgodnie z pkt 19) wyłącznego mandatu do sprzedaży udziałów kapitałowych NLB d.d. w następujących [...] za cenę minimalną nie niższą niż [...] wartości księgowej:
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- Powiernik ds. zbycia wyznaczony zgodnie z pkt 19 przeprowadzi proces sprzedaży.
- (14.1) Jeżeli Słowenia sprzeda swój udział w NLB d.d. przekraczający poziom [...] najpóźniej do dnia [...] r., wszystkie zobowiązania określone w niniejszym dokumencie przestaną obowiązywać od dnia 31 grudnia 2016 r., z wyjątkiem zobowiązania do ograniczenia do stosownego poziomu całkowitego wynagrodzenia każdego członka zarządu oraz pracownika wykonującego zadania specjalne zgodnie z pkt 9.9, które będzie mieć zastosowanie i będzie dotrzymane do dnia 31 grudnia 2017 r.
- (15) **[Przekazanie BAMC aktywów]** — wartość przekazania aktywów przekazanych BAMC będzie równa ich rzeczywistej wartości ekonomicznej (REV) ustalonej przez ekspertów Komisji zgodnie z zasadami pomocy państwa lub niższa od tej wartości.
- (16) **[Dokapitalizowanie jednostek zależnych]** — o ile nie stwierdzono inaczej na podstawie mającego zastosowanie prawodawstwa:
- a) dokapitalizowanie jednostek zależnych za pomocą zastrzyków kapitałowych zostanie subskrybowane według niższej z następujących wartości: (i) dyskonta w wysokości 25 % w odniesieniu do ceny udziałów (po dostosowaniu do „efektu rozwodnienia”) bezpośrednio przed ogłoszeniem zamiaru zastosowania zastrzyku kapitałowego; lub (ii) najniższej ceny, po jakiej inni udziałowcy jednostek zależnych NLB wniosą swój wkład w dokapitalizowanie jednostek zależnych. „Efekt rozwodnienia” można ująć ilościowo, stosując ogólnie przyjęte techniki rynkowe (np. teoretyczną cenę bez prawa poboru (TERP)). Jeżeli chodzi o jednostki zależne nienotowane na rynku regulowanym, wartość rynkową udziałów należy ustalić z zastosowaniem odpowiedniej metody wyceny opartej na danych rynkowych (w tym podejścia mnożnika grupy podobnych przedsiębiorstw lub innych ogólnie przyjętych metod wyceny);
- b) jeżeli zastrzyk kapitałowy przyjmuje formę instrumentów hybrydowych, instrumenty te będą zawierały alternatywny mechanizm realizowania kuponów dywidendowych oraz przepis określający kurs zamiany instrumentu hybrydowego na udział kapitałowy z dyskontem w wysokości 25 % w odniesieniu do TERP (ustanowionej w podobny sposób, co w przypadku zastrzyku kapitałowego, o którym mowa w lit. a)).

Zastrzeżenie w pkt 16 ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których inni udziałowcy jednostek zależnych NLB posiadają więcej niż [5–10] % i nie uczestniczą w podwyższeniu kapitału ani w subskrypcji instrumentów hybrydowych w istniejących proporcjach udziałów.

- (17) **[Sprawozdawczość]** — do końca okresu restrukturyzacji Słowenia podejmuje się przesyłać Komisji półroczne sprawozdanie z postępu prac. W sprawozdaniu streszcza się postępy we wdrażaniu planu restrukturyzacji i podaje się szczegółowe informacje na temat zbycia udziałów kapitałowych, likwidacji jednostek zależnych i ograniczenia aktywów ważonych ryzykiem. Sprawozdanie będzie przedkładane co sześć miesięcy i nie później niż do dnia 30 listopada w odniesieniu do pierwszej połowy roku i do dnia 31 maja w odniesieniu do drugiej połowy roku.
- (18) **[Powiernik ds. monitorowania]** — pełne i prawidłowe wdrożenie wszystkich zobowiązań i obowiązków określonych w niniejszym katalogu będzie stale i dokładnie monitorowane i kontrolowane przez posiadającego odpowiednie kwalifikacje powiernika ds. monitorowania, który (i) jest niezależny od NLB i rządu Słowenii; (ii) posiada niezbędne kwalifikacje do wykonywania swojego mandatu; (iii) nie będzie miał konfliktu interesów ani nie stanie się na niego narażony.
- (18.1) Komisja według własnego uznania podejmuje decyzje o zatwierdzeniu bądź odrzuceniu proponowanych powierników oraz o zatwierdzeniu proponowanego mandatu z zastrzeżeniem wprowadzenia wszelkich zmian, które uzna za konieczne, aby powiernicy mogli wypełnić swoje obowiązki.
- (18.2) Powiernik lub powiernicy przyjmują określone obowiązki w celu zapewnienia dotrzymania zobowiązań. Komisja może wydawać powiernikowi wszelkie polecenia lub instrukcje konieczne w celu zapewnienia dotrzymania zobowiązań i obowiązków, o których mowa w niniejszej decyzji i zobowiązaniach.
- (18.3) Słowenia (Ministerstwo Finansów) zobowiązuje się do dopilnowania, aby NLB d.d. zapewnił powiernikowi ds. monitorowania wszelką współpracę, pomoc, prawa, uprawnienia i informacje, jakich powiernik ds. monitorowania może z uzasadnionych przyczyn wymagać i potrzebować do właściwego wykonywania swoich zadań, obowiązków i zobowiązań, oraz do dopilnowania, aby NLB d.d. umożliwił zapewnienie tych elementów wspomnianemu powiernikowi.
- (18.4) NLB d.d. i jego jednostki powiązane z podstawową działalnością bankową ustanowią wewnętrzny proces przekazywania powiernikowi ds. monitorowania wszelkich niezbędnych informacji i dokumentacji w celu monitorowania realizacji zobowiązań. NLB d.d. udzieli powiernikowi ds. monitorowania na jego żądanie całkowitego i pełnego dostępu do wszystkich swoich ksiąg, rejestrów (w tym protokołów z posiedzeń zarządu), dokumentów, kierownictwa i innego personelu, infrastruktury, obiektów oraz informacji technicznych niezbędnych do wypełniania obowiązków powiernika. NLB udostępni powiernikowi ds. monitorowania co najmniej jedno biuro w siedzibie zarządu banku, które będzie dostępne w celu przeprowadzania spotkań na żądanie powiernika ds. monitorowania.
- (18.5) Do celów wykonywania swoich zadań, obowiązków i zobowiązań powiernik ds. monitorowania jest uprawniony do udziału w posiedzeniach rady nadzorczej NLB d.d. zgodnie ze stosownymi przepisami oraz do przeprowadzania rozmów z członkami zarządu i rady nadzorczej NLB d.d. w odniesieniu do dotrzymywania zobowiązań, a także do:
- monitorowania wewnętrznej organizacji NLB we współpracy z organami kontroli wewnętrznej NLB. W tym celu powiernik będzie uprawniony do przeprowadzania rozmów z członkami rady nadzorczej NLB d.d. i jej komitetów ryzyka i audytu. Powiernik na żądanie będzie otrzymywał wszystkie sprawozdania sporządzane przez organy kontroli wewnętrznej. Powiernik będzie monitorował, czy (i) zalecenia stałych organów nadzoru lub okresowych kontrolerów/audytorów dotyczące zobowiązań są należycie wykonywane; oraz czy (ii) realizuje się plany działania w celu poprawy wszelkich niedociągnięć zidentyfikowanych w ramach kontroli wewnętrznych;
  - monitorowania praktyk handlowych NLB d.d. i jego jednostek powiązanych z podstawową działalnością bankową z naciskiem na politykę kredytową i politykę depozytową. Powiernik może przeprowadzać rozmowy z członkami wszelkich stosownych komitetów kredytowych, w szczególności odpowiedzialnych za (i) punktową ocenę/rating klientów; (ii) udzielanie kredytów klientom; (iii) zarządzanie kredytami zagrożonymi i kredytami restrukturyzowanymi; oraz (iv) tworzenie rezerw kredytów zagrożonych i kredytów restrukturyzowanych;
  - monitorowania polityki NLB d.d. i jego jednostek powiązanych z podstawową działalnością bankową w zakresie restrukturyzacji i tworzenia rezerw kredytów zagrożonych oraz do przeprowadzania rozmów z wszystkimi członkami stosownych komitetów odpowiedzialnych za restrukturyzację i tworzenie rezerw kredytów zagrożonych. Na ich żądanie NLB przekaze powiernikowi wszelkie sprawozdania na temat ryzyka przedłożone radzie nadzorczej lub wszelkie analizy/przeglądy mające na celu ocenę zaangażowania kredytowego NLB. Powiernik przeprowadza własną analizę na podstawie wymienionych powyżej sprawozdań, rozmów oraz w razie potrzeby dokonuje przeglądu poszczególnych wniosków kredytowych (powinno się to odbyć bez uszczerbku dla tajemnicy bankowej). Pod tym względem powiernik powinien być uprawniony do przeprowadzania rozmów z analitykami kredytowymi i urzędnikami ds. ryzyka, którzy byli zaangażowani w przykłady spraw, gdy zostanie to uznane za stosowne.
- (19) **[Powiernik ds. zbycia]** — następujące przepisy mają zastosowanie do wyznaczania powiernika ds. zbycia:
- Słowenia musi zaproponować Komisji Europejskiej do zatwierdzenia wykaz osoby lub osób, które proponuje wyznaczyć na stanowisko powiernika ds. zbycia, nie później niż miesiąc przed upływem terminu określonego w pkt 12;
  - powiernik ds. zbycia musi być mianowany w ciągu jednego tygodnia od zatwierdzenia przez Komisję Europejską zgodnie z mandatem zatwierdzonym przez Komisję Europejską;

- c) Słowenia musi udzielić powiernikowi ds. zbycia szerokiego pełnomocnictwa:
- (i) do przeprowadzenia zbycia udziału państwa w NLB (w tym niezbędnych uprawnień w celu zapewnienia prawidłowego sporządzenia wszystkich dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia takiego zbycia); oraz
  - (ii) do podjęcia wszelkich działań i składania wszelkich deklaracji, które powiernik ds. zbycia uzna za niezbędne lub właściwe do przeprowadzenia zbycia, w tym do mianowania doradców, którzy udzielą wsparcia przy zbyciu;
- d) NLB d.d. i jego jednostki powiązane muszą zapewnić powiernikowi ds. zbycia wszelką współpracę, pomoc i informacje, jakich powiernik ds. zbycia może z uzasadnionych przyczyn wymagać do wykonywania swoich zadań; oraz
- e) powiernik ds. zbycia otrzymuje wynagrodzenie od NLB d.d. w sposób, który nie narusza niezależnego i skutecznego wykonywania mandatu powiernika ds. zbycia.
-